Regd. 1930. "Zamin Ryot", Nellore. R. No. M. 3152.
A National Kisan Weekly.
8 పేజీలు అణా:

జమీన్ రైతు

సంపుటం 13
సంచిక 33
శుక్రవారము : నెల్లూరు : 14—8—42
సంపాదకుడు:
నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

అరెస్టులు - కాల్పులు

గాంధిజీ అరెస్టు

8 తేది రాత్రి అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమావేశంలో మహాత్మాజీ ఎడతెగని ఉపన్యాసాల వల్ల అలసి పోయ్యారు. గాంధిజీ విడిది బిర్లాగృహంలో, చాలా ప్రొద్దుపోయ్యేదాకా ఉత్తరాలు వ్రాసుకుంటూ ఆలశ్యంగా పడుకున్నా 9 తేది తెల్లవారు 4 గంటలకే లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని ప్రార్థనాదికాలు పూర్తిచేసుకొన్నారు.

బొంబాయి పోలీసు కమీషనరు 9 తేది ఉదయం 5 గంటలకు 3 కార్లు తీసుకొని బిర్లాగృహ గేటు కేవలన్ను తీసి లోనికివచ్చి మహాత్మాజీకి వారంటు ఇచ్చావని కబురుచేసి అరగంట వ్యవధి యిచ్చాడు. మహాత్మాజీ మేకపాలు పండ్లరసం తీసుకొన్నాడు. బిర్లా సతి మహాత్ముని నొసట కుంకుమ బొట్టు పెట్టి పుష్పమాలాలం కృతుని చేసింది. మహాత్మా గాంధి, మీరాబెన్, మహాదేవ దేశాయిగార్లను ముగ్గురిని అరెస్టుచేసి వారి సామానులతోటి విక్టోరియా టర్మినస్ స్టేషనుకు తీసుకపోయినారు, మహాత్మజీ పోవునప్పుడు ప్రక్కనున్న సహధర్మచారిణి కస్తూరిబాయి, మరొక ప్రైవేటు సెక్రటరి ప్యారేలాల్ గారలవంక పోలీసు కమీషనరు చూచి మీరు వారంట్లులేవు గాని వచ్చేట్టుంటేకూడా మిమ్ములనుగూడ తీసుకవెళ్ళడానికి ఉత్తర్వు ఉన్నదన్నాడట. కాని వారు సమ్మతించలేదు.

మహాత్మాజీని, ఇతర నాయకులతో ఉదయం స్పెషల్ ట్రెయినులో పూనాపంక తీసుకపోయి మహాత్మాజీని ప్రక్క స్టేషనులో దింపి తీసుక పోయినారు.

పూనాకు సమీపంలో ఆగాఖాన్ బంగళా అద్దెకుతీసుకుని ఆబంగళాలో మహాత్మాజీ, సరోజినీదేవి, మీరాబెన్, మహాదేవదేశాయిగార్లను మాత్రం నిర్బంధంలో వుంచారు. తక్కిన వారిని కొందరిని యరవాడ జైలులో వుంచారు.

కస్తూరిబాయి అరెస్టు

గాంధిగారు 9 తేదీ సభ చేయ ప్రతిష్ఠింపవలెనని యుండగా వారి అరెస్టుఅనంతరం తాను ప్రతిష్ఠింప నిశ్చయించిన ఆమెగారిని, ప్యారేలాల్ (గాంధిగారి కార్యదర్శి), డాక్టర్ సుశీలా నాయరు గార్లను అరెస్టుచేశారు. బహుశా గాంధిగారి సన్నిధికి చేర్చవుంటారు.

తక్కినవాయకుల అరెస్టు

బొంబాయి వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులందరిని అంటే అధ్యక్షుడు ఆజాద్, నెహ్రూ, పటేలు, సరోజినిదేవి, పట్టాభి మున్నగు వర్కింగ్ కమిటీసభ్యులను, బొంబాయిరాష్ట్ర ప్రముఖులను మొత్తం 9 తేదీ 54 మందిని అరెస్టు చేశారు.

పలుచోట్ల అరెస్టులు

దేశమంతా 9, 10 తేదులలో చాలా మందిని అరెస్టుచేశారు.

ముఖ్యులు

రాజేంద్రప్రసాద్, కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, కాశీశ్వరరావు, బాపినీడు, బొంబాయి మేయరు మెహరాలీ, బి. జి. ఖేర్, మణిబెన్ పటేల్, నాగేంద్రామసూప్తరు, సత్యమూర్తి, చక్రవర్తి, లింగరాజు, వినోబాభావే, దేశ ముఖ్, అనంతశయనంఅయ్యంగార్, దండు నారాయణరాజు మున్నగు పలుచోట్ల నాయకులను నిర్బంధించిరి.

కాంగ్రెసుసంఘ నిషేధాలు

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘాన్ని, ఇతర రాష్ట్ర సంఘాలను, మద్రాసులో తమిళనాడు, ఆంధ్రసంఘాలను, మద్రాసు జిల్లాసంఘం వగైరాలను కూడ నిషేధసంస్థలుగా ప్రకటించారు.

బొంబాయి

9 తేది:- ఉద॥ అ॥ భా॥ కాం॥ పెండాల్ వద్ద జాతీయపతాకవందనానికి చేరిన వారినంతా పోలీసులు లాఠీచార్జిచేసి చెదరగొట్టారు. సభలు ఉత్సవాలు నిషేధించారు.

6 చోట్ల 12 పర్యాయములు తుపాకి కాల్పులు జరిగినవి. 10 మంది మరణం, 15 మందికి గాయాలు. టీర్ గ్యాస్, లాఠీచార్జీలు. చాలాచోట్ల బండ్లు, బస్సులు తగులబెట్టడం జరిగింది. 148 మంది అరెస్టు - రెండు ప్రభుత్వపు ధాన్యపుదుకాణాలు కొల్లగొట్టడం జరిగింది. కర్ఫ్యూ ఉత్తర్వు అమలుపరిచారు.

10 తేది:- మిల్లులు, మార్కెట్లు తెరవలేదు. రైలుస్టేషన్కు నిప్పుపెట్ట యత్నించారు, 3 పోలీసుస్టేషన్లు తగులబెట్టారు, టెలిఫోన్ తీగలు తెంపారు. బండ్లు, ట్రాములు ఆపడానికి గల్లాలుజరిగినవి. 183 మందికి గాయాలు, ఇందులో 27 మందిపోలీసులు. మొత్తం యీదినం 10 పర్యాయాలు తుపాకికాల్పులు జరిగినవి. బస్సులు చెడపడం, రైళ్ళమీద రాళ్లురువ్వడం, ఉద్యోగుల టోపీలుపీకి మంటలో వేయడం జరిగాయి. 15 మంది యిక్కడి పరిస చచ్చినట్లు ప్రకటన. మార్కెట్లన్నీ మూత.

11 తేది:- యీదినం 10 మార్లు తుపాకికాల్పులు జరిగినవి. 18 మంది మరణించారు. 9 తేదినుండి యిప్పటివరకు మరణించినవారిసంఖ్య 31 అని తెలుస్తున్నది. 500 మంది అరెస్టు. అల్లరులు వగైరాలు విశేషంగా జరుగుతున్నవి. సైనికులు, పోలీసులు కలిసి పనిచేస్తున్నారు.

12 తేది:- ఈదినం కొంత చల్లబడింది. కొన్ని మిల్లులు పనిచేస్తున్నవి. అయినా ఒక గవర్నమెంటు ధాన్యపుషాపు లూటీచేశారు. ఇప్పటివరకు చనిపోయినవారిలో ఒక స్త్రీ, ఒక బాలుడు కూడా ఉన్నారట.

14 చోట్ల తుపాకికాల్పులు

	ఎన్నిమార్లు కాల్చింది	దెబ్బలు తిన్నవారు	చచ్చిన వారు
(1) బొంబాయి	32		31
(2) పూనా	2	3	1
(3) అహమ్మదాబాద్	చాలాసార్లు	-	2
(4) లక్నో	వివరాలు తెలియవు.		
(5) రాజపాళెం	1	3	-
(6) మధుర	-	22	3
(7) పాట్నా	2	19	5
(8) కాన్పూరు	2	6	1
(9) నాసిక్	1	1	-
(10) ఆగ్రా	1	-	-
(11) వార్ధా	4	1	1
(12) కాశీ	1	చాలామంది	1
(13) మొరాదాబాద్	1	1	3
(14) ఢిల్లీ	చాలాసార్లు	1	1

పత్రికల్లో ప్రకటింపబడిన అంకెలనుబట్టి పై సంఖ్యలు తేలినవి. కొన్నిచోట్ల దెబ్బలు తిన్నవారి లెక్క తెలియలేదు.

నెల్లూరు

ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిని 9 తేది గండవరంలో అరెస్టుచేసి నెల్లూరుకు తీసుకొని వచ్చి అపాయింత్రం బండిలో వేలూరుకు తీసుకొని వెళ్ళిరి. అ.భా.కాం. సభ్యులగు గోపాలరెడ్డి, వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డి గారలు బొంబాయినుండి 10 ది రాత్రి వచ్చిరి. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు బొంబాయినుండి ఇంకా రాలేదు. వీరిరెవ్వరిని యింతవరకు అరెస్టుచేయలేదు.

జమీన్ రైతు పత్రికాధిపతి మన్నేపల్లి హనుమంతరావుగారిని 13 తేది రాత్రి 3½ గంటలకున్నూ, బుర్రె రాజా గోపాలరావుగారిని 14 ది ఉదయం 8 గంటలకున్నూ, నెల్లూరులో అరెస్టుచేసి లారీలో కావలికు తీసుకపోయారు. అక్కడనుండి వేలూరు పంపుతారట.

10 ది టవునులో హర్తాళ్ జరిగింది. టవునులో కొన్ని మహమ్మదీయ అంగళ్లుతప్ప తక్కినవన్నీ మూశారు. కొద్దిమందితప్ప కాలేజీ, హైస్కూలు విద్యార్థులు పోలేదు.

11 ది కాలేజీ విద్యార్థులు పోయినారు. హైస్కూలు విద్యార్థులు సమ్మెచేశారు.

12 దినుండి హైస్కూలు, కాలేజీ విద్యార్థులు సమ్మెచేశారు. ఇది పదిహారంరోజులు సమ్మె జరుగుతుందట. కొద్దిమంది మహమ్మదీయ విద్యార్థులు వగైరాలుమాత్రం పోతున్నారు. ఈదినం 12 తేది లెక్కనుబట్టి తెలియగలరు.

రామయోగిగారి జన్మోత్సవము.

శ్రీ గరుడగిరివాసుని అన్నవిమ్యలును, బ్రహ్మజ్ఞాన తపోనిధులును అగు పూజ్య శ్రీ రామయోగీంద్రులవారి 48వ జన్మోత్సవము చిత్రభాను సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ అష్టమీ బుధవారం 19.8.42 తేదిన నెల్లూరు పురమందిరమున శ్రీ ఓరుగంటి ప రామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

కార్యక్రమం.

19.8.42 పురమందిరమున ఉదయం 7 గం॥ పూజ, 12 గం॥ లకు అన్నప్రదానము (పురమందిరా శ్రేణీ). సాయంకాలము 5.30 గం॥ సభ. ఉపన్యాసకులు: వి. వి. ఎ. కె. పొందర్ల రామకృష్ణయ్యగారు, తేమూరు చిదంబరశాస్త్రులవారు. ఇంక కొందరును యుపన్యసింతురు.

గద్దె పాండురంగ రావు,
పొగరా కనకమ్మ.

	విద్యార్థుల సంఖ్య.	12 తేదిబళ్లకుపోయినవారు
కాలేజీ	430	50
వి.ఆర్. హైస్కూలు	1200	51
మునిసిపల్ హైస్కూలు	657	274

ట్రెయినింగ్ స్కూలు విద్యార్థులుగూడ సమ్మె చేశారు.

12 తేది విద్యార్థులొక చిన్న ఉత్సవంతో వెళ్లారు. కాని పోలీసులున్నారు. ఏమీ గల్లాలేదు.

13 తేది:- విద్యార్థులసమ్మె సాగుతున్నది. ఈదినం కొందరుపిల్లకాయలు ట్రంకురోడ్డు, తిప్పరాజువీధి, మున్సిపల్కోట్ల వీధి ఎలెక్ట్రిక్ లైటు బల్బులు పగలగొట్టినారు. కొన్ని స్కూలు బెంచీలు గొట్టుబండ్లను కాల్వలో త్రోశారు. ట్రంకురోడ్డులో బండ్లకడ్డముగా రాళ్లు, బండలు, త్రోశారు. రైల్వేలైనుమీద కొన్ని రాళ్లుపెడితే అవి అప్పుడే తీసివేశారు. సౌతుస్టేషన్కు ఉత్తరంగా సిగ్నల్ తీగనొకదాన్ని తెంపారు. టెలిగ్రాఫిక్ స్తంభం అమీదనుండే కొన్ని తెల్లబిడ్డను పగలగొట్టారు. పోలీసులు కొందరువిద్యార్థులను కొట్టారు. కొందరు పిల్లకాయలను అరెస్టుచేశారు. వీధుల్లో పోలీసులారీలు, సైన్యం లాఠీలతో తిరుగుతున్నారు. అంగళ్లు, హోటళ్లు, యీదినంకూడా చాలామూశివేశారు. స్టోన్‌హౌసుపేటలో 13 తేది టెలిఫోన్ తీగలు ఎవరో తెంపగా సరిచేశారు.

13 తేది జరిగిన అల్లరుల సందర్భంలో (1) కోటేసు నారాయణ, (2) రాగాల వెంకట సుబ్బయ్య, (3) చల్ల నరసింహరావు, (4) కురుగంటి వెంకటేశ్వర్లు, (5) నుదియాలం రంగనాథ మొదలియార్ గార్లను అరెస్టుచేశారు. వీరిమీద కొత్త న్యాయవిధుల క్రింద కేసు పెడతారట.

నెల్లూరు అమ్మకూరు రైలులో టెలిఫోన్ తీగలు ఎవరో తెంపేశారట.

14 తేది టవునులో అల్లరులు ఏమీలేవు. శాంతంగా ఉన్నది. యింకా కొందరు పిల్లకాయలను అరెస్టుచేస్తున్నట్లుగా వున్నది.

కొత్త బిల్లులు

హిందూ వారసత్వము-
- వివాహ బిల్లులు

—పెళ్లకూరు చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు
ఎం. ఏ. ఎల్ యల్. బి. అడ్వొకేటు.

భారత కేంద్ర ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన "హిందూ లా కమిటీ" (Hindu Law Committee) వారు నివేదికను తయారు చేసి పంపగా, కేంద్రశాసనసభలో గవర్నమెంటు తరఫున హిందూవారసత్వముబిల్లు (The Hindu Law of Succession Bill) హిందూవివాహము బిల్లు (TheHindu Law of Marriage Bill) అను రెండుబిల్లులు ప్రవేశ పెట్టబడినవి.

నేడు న్యాయస్థానములలో చట్టబద్ధమని, శాస్త్రీయమని అంగీకరింపబడే హిందూ న్యాయశాస్త్రము (Hindu Law) లోని, ముఖ్యముగా వారసత్వమునకు, వివాహమునకు సంబంధించిన శాఖలలోని లోపములను తొలగించి, ఆధునిక సాంఘికాదర్శాలకు రాజకీయాభిప్రాయములకనుగుణ్యముగా హిందూన్యాయశాస్త్రమును సంస్కరించి ప్రజాబాహుళ్యమునకు చట్టసంబంధమైన కష్టములను లేకుండ చేయుటే గవర్నమెంటువారి ముఖ్యోద్దేశ్యము. హిందూన్యాయశాస్త్రమును సంకలన క్రోడీకరించి శాసనముగా మార్చుట ఆవశ్యకమని తెలియనివారులేరు. నేటి సాంఘిక, ఆర్థిక, తత్త్వములకు పూర్తిగా అందని శాసితము లెన్నియో హిందూ న్యాయశాస్త్రమున గలవు. శాస్త్రము సంస్కృతమున రచింపబడినది. కావున ఆనాటి సాంఘికనీతి, తత్త్వముల కనుగుణ్యముగ బహు ప్రాచీనమైన మన హిందూలాను సవరించుట ప్రభుత్వపు ధర్మమైయున్నది. హిందూలలో వారసత్వము, వివాహములకున్న ప్రాధాన్యము నెఱింగిన ప్రతిఒక్కరును పైబిల్లుల ప్రాముఖ్యమును తెలిసికొనకపోరు.

ప్రస్తుత వ్యాసమున హిందూవివాహము బిల్లులోని ముఖ్యాంశములు మాత్రమే పరిశీలింతము. పైబిల్లు శాసనముగా మారినతరువాత, "హిందూ కోడ్, రెండవభాగము (వివాహము)" Hindu Code, Part 11 (Marriage) అని పేర్కొనబడును. యీ శాసనము 1946 సంవత్సరము జనవరి నెల 1 వ తేది నుండి అమలులోనికివచ్చును. హిందూ వివాహము బిల్లువలన కలిగే పెద్ద మార్పులలో ముఖ్యమైనది ఏకపత్నీ సిద్ధాంతము (Monogamy) పై హిందూ వివాహ శాసనము ప్రకారము 24వ సెక్షను ననుసరించి భార్యగాని, భర్తగాని జీవించియుండగా పురుషుడుగాని, స్త్రీగాని వేరొకవివాహము చేసికొన్నచో ఆట్టివివాహము అశాస్త్రీయముగాను, చట్టమునకు విరుద్ధమైనదిగాను పరిగణింపబడును. పైగా చట్టము నతిక్రమించి పైవిధముగా రెండవ వివాహము చేసికొన్నచో, చట్టము నుల్లంఘించినవారు యిండియన్ పీనలుకోడ్డులోని 494, 495 సెక్షనుల క్రింద శిక్షింపబడుదురు.

హిందూ వివాహము కోడ్డుననుసరించి వివాహము రెండువిధములుగా విభజింపబడినది. మొదటిది మతాచారముగా చేయబడు పెండ్లి. దీనికి "శాక్రమెంటల్ మ్యారేజ్" (Sacramental marriage) అని నామకరణము చేయబడినది. రెండవది, మతసంప్రదాయ లాంఛనాదులతో నిమిత్తములేక జరుపబడిన పెండ్లి. దీనికి "సివిల్ మ్యారేజ్" (Civil marriage) అనిపేరు. రెండవతరగతి వివాహము శాస్త్రీయమగుటకు వధూవరులిరువురును హిందువులైయుండి తీరవలయును. రెండవతరగతి వివాహము చట్టబద్ధమగుటకు పెండ్లిచేసుకొనే స్త్రీ పురుష లిరువురు హిందువులుగా వుండవలసిన అవసరములేదు. హిందూ స్త్రీగాని, పురుషుడుగాని, హిందూ, బౌద్ధ, జైన, సిక్కు మొదలగు ఏమతస్థులతోనైనను "సివిల్ మ్యారేజి" చేసుకొనవచ్చును. హిందువు పైన చెప్పబడిన అన్యమతస్థులతో సివిల్ వివాహము చేసికొన్నందున మతభ్రష్టుడగుటగాని లేక ఆస్తి భ్రష్టుడగుటగాని యుండదు. ఇప్పుడు అమలులో నున్న "యిండియన్ వారసత్వ శాసనము" (Indian succession act)లోని 24 సెక్షను రద్దుచేయబడును. దానితో సివిల్ మ్యారేజ్ చేసుకొన్నవారికి వారసత్వ విషయములో యిండియన్ వారసత్వ శాసనము అన్వయి అగుటకు మారు హిందూశాస్త్రమునందలి వారసత్వ విధానమే అనుసరణీయమగును.

మత సంప్రదాయాను సారముగా చేయబడు వివాహము (Sacramental marriage) నందలి ముఖ్యాంశములివి:- (1) పెండ్లిచేసుకొను చున్న ఇరువురిలో ఎవరికిన్ని, పెండ్లినాటికి వేరొక భార్యగాని, భర్తగాని వుండకూడదు. (2) భార్యాభర్తలిరువురు ఒకే కులమునకు చెందినవారుగా నుండవలయును. (3) వధూవరులిరువురు ఏకగోత్రజులు (Sagotras) గాగాని, ఏకప్రవరులుగాగాని ఉండరాదు. (4) భార్యాభర్తలిరువురు ఒకరికొకరు 'సపిండులు' (Sapindas) గా నుండరాదు. (5) వధువు 16 సం॥లకు తక్కువ వయస్సు గలదైనచో, ఆమె వివాహము చేసికొనుటకు తన గార్డియన్ ఉత్తరువు పొందవలయును. పరాశర శాసనము అమలులోనికి వచ్చినతర్వాత మతసంప్రదాయముల ననుసరించి జరిగిన వివాహములో పై నుదహరింపబడిన నిబంధనలలో మొదటిది, మూడవదితప్ప, మిగత నిబంధనల ననుసరింపక పోయినను, వివాహము మోసముతోను, బలవంతముగాను చేయబడి, పిల్ల పోషణకర్త (Guardian) యొక్క ఉత్తరువులేక జరిగిన పెండ్లిండ్లు తప్ప మిగత వివాహములన్నియు శాస్త్రీయములని పరిగణింపబడవు. వివాహము సంపూర్ణమైనదవు, అనగా సప్తపది (Saptapadi) పూర్తి కాగనే, వధూవరులు ఏకప్రవరులు లేక సగోత్రులు లేక దంపతులు వేర్వేరు కులములు, తెగలు లేక జాతులకు సంబంధించినవారను కారణముల వల్లనే పైవివాహము అశాస్త్రీయమని పరిగణింపబడదు. కాని పైవిధముగా పెండ్లిజరిగినపుడు, ఆయా కులములలోను, జాతి, తెగలలోను వారి ఆచార వ్యవహారాది సంప్రదాయముల ననుసరించి వివాహము జరిగియుండవలయును. శాస్త్ర, లేక శాసన నిబంధనల నుల్లంఘించి జరిపిన పెండ్లిని కోర్టువారు రద్దుచేయక సమ్మతించు సిద్ధాంతమునే ఇంగ్లీషులో 'ఫాక్టమ్ వ్యాలెట్' (Factum valet) అందురు.

సివిల్ మ్యారేజ్ లోని ముఖ్యసిద్ధాంతము లన్నియు ప్రస్తుతము అమలులోనుండే స్పెషల్ మ్యారేజ్ శాసనము (Special Marriage Act) వందలి మూలసూత్రముల పై నాధారపడి యున్నవి. అనగా వరునికి 18 సం॥ల కంటె తక్కువ వయస్సును, వధువుకు 14 సం॥ల కంటె చిన్నవయస్సును ఉండకూడదు. ఇరువురిలో ఎవరైనను 21 సం॥ల కంటె తక్కువ వయస్సుగలవారైనచో, వారు వివాహమాడుటకు తమ గార్డియన్ ఉత్తర్వు పొందవలయును.

సివిల్ వివాహముల రిజిష్ట్రేషన్ నిమిత్తమై రాష్ట్రీయప్రభుత్వం (Provincial Government) "హిందూ సివిల్ వివాహముల రిజిస్ట్రారు" (Registrar of Hindu Civil Marriage) లను నియమింపవచ్చును. సివిల్ మ్యారేజ్ చేసుకొనదలచినవారు, పెండ్లి రిజిష్టరుచేసుకొనదలచిన నాటికి రెండువారముల ముందే వివాహాల రిజిస్ట్రారుగారికి నోటీసు ఇవ్వవలసియున్నది. పై పెండ్లి చట్టబద్ధము కాదని ఆక్షేపణ చేయదలచినవారు రిజిస్ట్రారుగారికి తమ కారణముల తెల్పుతూ పెండ్లినోటీసు రిజిస్ట్రారుగారికి అందిన 14 దినములలోపలనే నోటీసు యివ్వవలయును. అట్లు ఆక్షేపణ తెల్పిననాటినుండి రెండువారములు జరిగినంతవరకు పెండ్లిజరగడానికి వీలులేదు. పైగా ఆక్షేపణజేసిన వ్యక్తి సివిల్ కోర్టులో కేసు దాఖలుచేయవలయును. కేసు దాఖలు చేయబడినట్లు కోర్టువారు దాఖలుచేసిన వ్యక్తికి సర్టిఫికేటు యివ్వవలయును. పై సర్టిఫికేటును రిజిస్ట్రారుగారిదగ్గర దాఖలు చేయవలెను. సివిల్ కోర్టులో కేసుతీర్మానమైనంతవరకు పెండ్లి రిజిష్టరుకావడానికి వీలులేదు. కేసు అన్యాయమని కోర్టువారు తీర్మానించినచో ఆకేసు పెట్టినవారిపై రు 1000/- ల వరకు జుల్మానా విధింపవచ్చును.

యిండియన్ విడాకుల చట్టము (Indian Divorce Act)లోని నిబంధనలు సివిల్ పెండ్లిండ్లకు అనుసరణీయములు. అనగా సివిల్ వివాహము చేసుకొన్నవారు విడాకుల చట్టమునందలి సిద్ధాంతముల ప్రకారము విడాకులు పుచ్చుకొనవచ్చును.

మత సంప్రదాయ వివాహముచేసుకొనే హిందూ వధువు 16 సం॥ల కంటే చిన్న వయస్సుగలదైనప్పుడు, సివిల్ వివాహము చేసుకొనే దంపతులెవరైన 21 సం॥లకు తక్కువవయస్సుగల వారైనను, వారికి వివాహనిమిత్తమై గార్డియనులుగా నుండుటకు హక్కు వరుసగా తండ్రి, తల్లి, తండ్రి తండ్రి, సోదరుడు, రక్తబంధువైన పురుషుడు, తల్లితండ్రి, మేనమామగా నుందురు.

— —

ముఖ్య వార్తలు.

తాను కోరిన పిండివంట చేసిపెట్టలేదని కర్నూలుజిల్లాలో 80 సం॥ భర్త, 60 సం॥ భార్యను నిదబోతుండగా పొడిచి చంపాడట. ముద్దాయి ముసలివాడైనందున కోర్టు లేచేవరకు శిక్ష విధింపబడింది.

*

26-7-42 న వర్ధాలో గాంధిగారి సాహిత్యాన ఒక ముస్లిం వివాహం జరిగింది. వరుడు డాక్టరు మహమ్మద్ యూసఫ్, వధువు కుమారి షేర్ ఖాన్ కాసీ, (ఈమె యూద డాక్టరే) గాంధిగారు పెండ్లి రిజిష్టరులో ఉర్దూతో సంతకం చేశాడట.

*

అఖిలభారత గ్రామోద్యోగసంఘంవారు వేరుశనగనూనెతో వెలిగే లాంతర్లు తయారుచేశారు. దానిపేరు మగన్ దీపం.

—

అత్తవరము.

గ్రామంమీద వెయ్యిరూపాయలు దండారు. తక్కినది వంకటగిరి ఎస్టేటు యిస్తానన్నదట. చెర్వులపని ప్రారంభమైంది. ఎట్లాగునైతేనేం చెర్వుల రిపేరు పూనుకున్నందుకు సంతోషమేగాని, చెరువుల రిపేరీ గ్రామస్థులు కంట్రాక్టు యివ్వడమనేది ఈభూలోకానికి యిచ్చేదెట్లా! —ఒక రైతు.

దాతుపుష్టికరము, శక్తివర్ధకము
మదనమంజరి మాత్రలు
ధాతుక్షీణత, మలబద్ధము, స్వప్నస్ఖలనము వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇవి రక్తమును, వీర్యమును, అధికపరచి దేహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహం కలిగించును. వెల డబ్బీ రు 1
రమణవిలాసిని వటిక
దాతుశక్తిని వృద్ధిచేసి, బలహీనులను, వృద్ధులను వివాహజీవితములోని సౌఖ్యమును రెండింతలు చేయుచున్నవి. డబ్బీ రు. 1.
మదనమంజరి ఫార్మసీ, పైనాబజారు, మదరాసు
నెల్లూరు: ఆర్యన్ ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.
కావలి : ఓరియంటల్ స్టోర్సు.

యస్. కె. వేలు & సన్సు
(గడియారాలు - కంటిఅద్దాలు)
ఎలక్ట్రిక్ క్లాక్సు, గోడగడియారాలు, చేతిగడియారాలు, టేబిల్ మీద ఉంచుకునే మున్నగు అన్నిరకముల గడియారాలు, కంటి అద్దములు ఫ్రేములు అన్ని మావద్ద దొరుకును.
యస్. కె. వేలు అండ్ సన్సు,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

పక్షవాతమునకు-
ఎంతకాలంనుంచి ఉన్నా సరే!
ఎంత తీవ్రంగా ఉండినా సరే!
కాళ్లచేతులు క్షీణించిపోయినా సరే!
ఈమందు వాడిన అమోఘంగా పని చేయును. పక్షవాత రోగులు వెంటనే యీమందును ఉపయోగించి ఈవ్యాధినుండి విముక్తులుగండి.
వారం మందు 5—0—0
డాక్టరు బొమ్మా కేశవులు,
(పక్షవాత స్పెషలిస్టు) సంతపేట - నెల్లూరు.

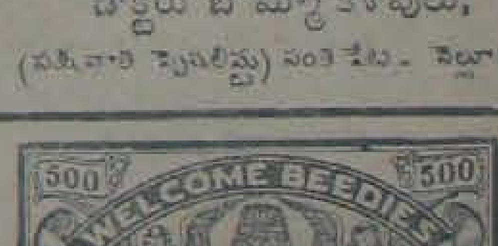

ఒకసారి "వెల్కమ్ బీడి" త్రాగిచూచిన దాని సువాసన, శ్రేష్ఠత మీకు తెలియగలదు—

నమ్మకమైన నగలవర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరు యిస్తే వెంటనే చేసి యివ్వబడును.

బొంబాయి సభాసందర్భాల దృశ్యం

—వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య
బి. ఏ. బి. యల్.
(బొంబాయినుండి 8 తేది)

బొంబాయి కాంగ్రెసుకమిటీమీటింగు ఇప్పుడే ముగిసినది. బొంబాయి కాంగ్రెసువారు దీన్ని చిన్న కాంగ్రెసుగానే మార్చేశారు. 7 తేది 8 వేలమంది ప్రేక్షకులు పందిట్లో సుమారు 15 వేలకు పైగా బెలుపల, 240 మంది ప్రతినిధులు, 300 మంది స్వదేశ విదేశ పత్రికావిలేఖరులు, 3000 మంది స్వచ్ఛంద సైనికులు కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశానికి ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో కలిగించవలసినంత రాబును అందాన్ని గంభీరతను, చేకూర్చినారు. మహాత్ముడుతీర్మానానికిముందు, తర్వాత గంభీరంగా గంటలకొద్దీ అలసటఅనేది యెటువంటిదో చూపకుండ మహాసముద్రమధ్యన ఉండేటంత నిదానంతో మాట్లాడినారు. నెహ్రూ కొన్నిఘట్టాల్లో తోకత్రొక్కబడిన నాగుబాము వలె బుసకొట్టినప్పటికి ప్రపంచ మానవకోటి విని తిలలూచేవిధంగా ఘాటైన ఉపన్యాసాన్ని కురిపించారు. పటేలు ఉపన్యాసం గూచి కొనగల కొరడాతో కొట్టినట్లు పదునైన సున్నితమైన హేళనను కమ్యూనిస్టులపైన ప్రభుత్వంపైన వెదజల్లుచు మాట్లాడిన అరగంటసేపు అడుగడుగునకు లేచుచుండిన ప్రజల కరతాళధ్వనుల సందడిలో మునిగిపోయినది. ఇటువంటి దివ్యమైన ఉపన్యాసాన్ని ఇటీవల ఎన్నడు ఇయ్యలేదని అతని ఉపన్యాస పరంపరల కలవాటుపడిన మిత్రుల విచక్షణగల అభిప్రాయము. అజాదు ధోరణి ఎప్పటివలెనే మంచుకొండల కొట్టుకొనివచ్చు సింధు నదియొక్క ప్రచండప్రవాహంవలె ఒకేస్థాయిలో ప్రవహించింది. వార్ధాలో వర్కింగుకమిటీతీర్మానాన్ని ఈరోజు సాయంత్రము అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ ఆమోదించబడినది. 240 మంది ప్రతినిధులలో 13 గురే వ్యతిరేకులు. వీరిలో 12 మంది కమ్యూనిస్టులు. పదమూడవమనిషి మాజీమంత్రి శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులవారి అప్తశిష్యుడునైన సుబ్బరాయన్ గారు. వ్యతిరేకులలో తెలుగువారు ఒక్కరుకూడా లేరు.

సుబ్బరాయన్ ఒక సవరణను ఉపపాదించి దాకి తాకని చిన్న ఉపన్యాసాన్ని తెలుపుగా [illegible] తనతోకూడా మద్రాసునుండివచ్చిన ఆనవ [illegible]తినిధులే తిన్న జారవిడిచినందున మెల్లగా సవరణను ఓటుకు రాకముందే వదలుకొని దక్షిణాత్యుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులైనారు. కాని తీర్మానం ఓటుకు వచ్చినప్పుడు మాత్రం విరుద్ధంగా చేతులెత్తినారు. ఆచార్యులవారి తక్కిన శిష్యవర్గము ఒకరిముఖము ఒకరుచూచుకుంటూ నీళ్లు నములుతూ కూర్చున్నారంటే సభామంటపమున వెల్లివిరిసిన ఉత్సాహ తరంగములు ముఖ్యమైన కారణము లేకపోలేదు.

కమ్యూనిస్టులు తమ విధిని నిర్వర్తించకుండా ఎంతమాత్రం ఊరుకోలేదు. కరపత్రాలను, పత్రికలను, స్లోగన్లను, ఈ కాగితపు కరువుదినాల్లో కూడ ముందువెనుక చూడకుండా విరజిమ్మ వేశారు. ఒకేఅర్థంవచ్చే సవరణలను ముగ్గురి పేరుతో తెలుతెలుగా పంపించి ముగ్గురు మాట్లాడే అవకాశాన్ని ప్రెసిడెంటుతో తగవులాడి సంపాదించుకొన్నారు. నిజంగా వాండ్లు చేసింది విప్లవ కర్మే. అంత ఎగతాళికి, హేళనకు, దూషణకు గురి అగుతారని ముందుగా తెలుసుకున్న వారెవ్వరు వీరు చూపినంత పట్టుదలను, మొండితనాన్ని, సాహసాన్ని సభాభవనంలో మరెవ్వరు చూపించలేరు. అందులో ఒకరు మాట్లాడుచూ "ఈ సవరణను మా కమ్యూనిస్టుపార్టీ పక్షాన ఉపపాదిస్తున్నందుకు గర్విస్తున్నానన్నా"డు. ఇతని గర్వం ఫలించే లోపలనే సింహమువలె ప్రక్కన కూర్చునియుండిన ప్రెసిడెంటు అమాంతంగా అతనికడ్డంవచ్చి "ఇక్కడ అవంతా పనికిరావు కాంగ్రెసులో అటువంటి ఉపపార్టీ ఉండే సంగతి మాకు ఇంతవరకు తెలియదు" అని గట్టిగా మందలించాడు. వీరిఉపన్యాససారాంశం ఇది:-

"ఇండియాలో ప్రత్యేక విశిష్టతగల జాతులు చాలవున్నాయి. వాటికన్నిటికి వేర్వేరుగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని ఇవ్వవలసినట్లు యిప్పుడే అంగీకరించవలెను. ఇట్లు అంగీకరిస్తే ముస్లింలీగువారు కాంగ్రెసుతో కలియకపోరు. కాంగ్రెసు, లీగు, కలిస్తే బ్రిటిషుప్రభుత్వం లొంగుతుంది. జాతీయపోరాటము చక్కగా సాగుతుంది. జపాను వెనుకకు మరలుతుంది. ఫాసిజం, నాజీజం నశిస్తుంది. చైనా బైటబడుతుంది. రష్యా గట్టెక్కుతుంది. మాకుకూడ స్వాతంత్ర్యంమీద అభిలాషవుంది"

అమెరీ, క్రిప్సు, చర్చిలుకూడ ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యం అడిగేముందు మనలను పరిష్కారం చేసుకొమ్మనేది పైవాటిలోనే. జిన్నా అసలు మాట్లాడటానికికూడ ఒప్పుకోకుంటే ఏమిచేయమంటారు? రాజగోపాలాచారికూడ మొన్న జిన్నాతో మాట్లాడి ఏమితుదరక ఇంటికి బోయినాడు అని అజాదు గొంతెంత చించుకొన్నాడు. కాని ఏంలాభం?

కమ్యూనిస్టులు పట్టుకొన్నకోడికి మూడేకాళ్లు! వాండ్లలో ఎవరుమాట్లాడినా అంతా ఒకటే అమ్ము. ఎక్కడినుంచో ఫ్లానాలుమాటగట్టి రవాణా చేసినట్లు.

గాంధిగారిని కరువుదీర చూచారు, విన్నారు హిందీ చక్కగా అర్థమయ్యే ప్రాంతాలంతా. మామూలుకన్న మంచి హుషారులో నున్నారు. చిరునవ్వువెన్నెలలు ప్రశాంతమైన ముఖమండలంమీద తాండవిస్తూనే ఉండినవి. మొదటిరోజు సమావేశానికి వచ్చినప్పుడు తెలుగువారు వేసినట్లు కందువాను వేశారు. ఎవరో దారిలో పెట్టిన కుంకుమబొట్టును ఆక్షేపించకుండా ఉంచుకున్నారు. ఆలజడి, ఆందోళన అనలేనేవు. చిరాకు వెతికినా కనుబడదు. దగ్గరకువచ్చిన ప్రతిమనిషికి పెద్దచిన్న భేదంలేకుండ పనులుచెప్పడం, మధ్య మధ్య హరిజననిధికి సంతకాలుచేసి డబ్బుసంపాదించడం ఉపన్యాసకులుచెప్పే పొరపాట్లను, చేసేతెలివితక్కువలను చూచి పకాపకనవ్వడం, సభావేదికపైననే కాలాన్ని వృథాపుచ్చకుండా ముఖ్యమైన ఉత్తరాలు వ్రాయడం, మొదలగు పనులన్ని యథావిధిగా జరిగిపోయినాయి. మహాత్ముడు మాట్లాడేటప్పుడు ఎడమచేతినే భావప్రకటనకు ఉపయోగిస్తారని మొన్ననే పరీక్షగా చూచి కనుక్కొన్నాను. [illegible] ఇంకా మొండి[illegible]న్నట్లే. నన్నుని తనంత [illegible] ఉటికట్టి గాంధిగారు పర్ణకుటీరంలో [illegible]న్ని సంపాదించుకొన్నారు ఇంతకాలంనించి. ఈ కుటుంబములో మిగిలిన ఇద్దరు మహాదేవదేశాయి ప్యారేలాలుగార్లు. ఒకవిధంగాజూస్తే వీరిని గాంధిగారి ఛిత్రనుపుత్రులంటే అతిశయోక్తి లేదు. గాంధిగారు నోరువిప్పారంటే వీరిద్దరు పేనాల మూకలు విప్పవలసిందే. అతిశయం పోనీయకుండా ఒకరు షార్టు హాండులో, మరొకరు లాంగు హాండులో, లావులావు పుస్తకాల్లో ఎక్కిస్తుంటారు పెలువలనుండే మాటల్లా. నిజంగా వీరిఋణం గాంధిగారు తీర్చుకోలేరు. ఎల్లప్పుడు ఇంతటి మహనీయుని నీడవలె కాచే అదృష్టాన్ని పొందినందుకు మహాత్ముని ఋణాన్ని వీరుకూడ తీర్చుకోలేరు.

గాంధిగారు చాల వినయంతో (నెహ్రూ మాదిరి కాకుండా) అమెరికాయొక్క ప్రపంచంయొక్క సానుభూతిని సహాయాన్ని తన ఉద్యమానికి కోరాడు. నిజమైన స్వాతంత్ర్యం ఎటువంటిదో కనుగొనవలెనంటే అమెరికావాడు తన యొద్దకువస్తే నేర్చుకోవచ్చునని గంభీరంగా హెచ్చరించాడు. మనిషి జీవితం 180 సం॥లు – నేను 100 సంవత్సరాలైన బ్రతుకకపోతానా – ఇంతలోగా ఇండియాకేకాక ప్రపంచానికంతా నిజమైన స్వాతంత్ర్యం రాకపోతుందా అని అన్నాడు మితిలేని నమ్మకాన్ని అతను ప్రకాశవంతంగా వెలిగించే సమయస్ఫూర్తితో. సెలయేరువలె మిలమిల మంటూ జాలుగా ప్రవహించే వాక్స్తారగల రాజగోపాలాచార్యులవారు లేకపోవడం గాంధిగారికికూడ విచారంచేసింది. "గడచిన కొలది దినాలలో నాఆప్తుల స్నేహితుల సహాయాన్ని అంగీకారాన్ని పోగొట్టుకున్నందువల్ల నా హామ్యముతో నాకే సందేహం కలుగుచున్నదని" మహాత్ముడు కొంచెం విచారంగా అన్నాడు. ఒంటరిగా చిక్కుకున్నాకూడ తన ధర్మాన్ని నిర్వహించమని తన అంతర్వాణి చెప్పుచున్నదని మళ్ళీ ధైర్యాన్ని తెచ్చుకుంటూ పలికినారు. రాజాజీ సభకు రానందువల్ల కాళోలు సత్యమూర్తిగారికి మాట్లాడే అవకాశము అవసరము కలిగింది కాదు.

పట్టరాని ఆనందంతో ప్రకాశంగారు మహాత్ముని ఉద్యమాన్ని బలపరుస్తూ ప్రసంగించాడు. తెలుగువారికి ఈసమావేశాల్లో ప్లాటుఫారం అంటే పట్టదు. జంకు అనడానికి నాకు ఇష్టంలేదు కాని సభాపిరికితనంలేదని చెప్పడానికి వీలులేదు. అట్లని జీవన్‌లాలువంటి [illegible]వలె అవసరం ఉన్నాలేకున్నా అరగంటసేపు వేదికనెక్కి వాగడం మంచిదనిఅనను. హిందీలో మాట్లాడలేకపోవడం, ఇతరులు అభాషలో మాట్లాడేది అర్థంకాకపోవడం, తమవారు పేరుబడ్డ నాయకులెవ్వరు అధ్యక్షులుగా వచ్చి చనువు నియ్యకపోవడం, ఇతరులకన్న తాము అనేకరెట్లు తక్కువవారనే అభిప్రాయం నాటుకొనియుండడం, పై దుర్గతికి కారణాలుగా ఉండవచ్చు.

ఫలహారములు ఏర్పాట్లు దివ్యంగాఉండినవి. టిక్కెట్లడబ్బు వసూలువిషయంలోని నిర్దాక్షిణ్యం తెలుగువారు [illegible]. వందేమాతర గీతం బర్జరీ జాతీయగీతాలు అంత స్వారస్యంగా పాడకపోయినా ఆ సమయంలో భక్తిప్రా[illegible] మునిగి మూడుకాళ్లపై నిలబడి యుండే మహాత్ముని దృశ్యము దివ్యముగా నుండినది. "కళ్లులేక వనుకలేని నావంటి ముసలివారిని నాయకునిగా ఎందుకు ఎన్నుకొన్నారో"ని అడిగాడు చిరునవ్వులో ఈ ముసలివాడు. "మీ విలువ మేము గ్రహించలేకపోలేదు" అనే భావము వ్యక్తమయ్యేట్లు అద్భుత రేగిన ప్రజానీకము యొక్క జయజయధ్వానములు నింగిముట్టినవి. ఆనంద సాగరంలో సభఅంతా మునిగి తేలుచుండినది [illegible] తపస్వి [illegible]తాన్ని తనివితీర గ్రోలుతురేమిన మహాభాగ్యం వలన మొంటేనుండి రుడిపరకు.

—

మద్రాసు రైతుఋణ పరిష్కారచట్టం

1938 మద్రాసు రైతు ఋణపరిష్కార చట్టాన్ని సవరిస్తు ఒకబిల్లు పోర్టుసెంట్ జార్జి గెజెట్‌లో ప్రకటించబడ్డది. ఈబిల్లుపై సూచనలు ఆక్షేపణలు ఏమైనా తెలుపుకోదలచినవారు అక్టోబరు 18 లోపుగా తెలుపుకోవాలి. ప్రభుత్వంవారు అతరువాత వాటి నాలోచించి నిర్ణయిస్తారు. ఈబిల్లునందు సవరణలయందు ఈకింది అంశాలుండును. (1) చట్టప్రకారం తగ్గించిన అప్పు మొత్తం ఇంతఅని నిర్ణయించవలసినదిగా నిర్ణయాధికారంగల కోర్టుకు బాకీదారుడుగాని, ఋణదాతగాని దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చు.

(2) అట్టి నిర్ణయానికై దరఖాస్తు పెట్టినప్పుడు, అది పరిష్కారంకాక నిల్వలోవున్న కాలంలో ఆ అప్పునుగురించి దావాచేసిన అది చెల్లదు. కోర్టువారు అప్పునిర్ణయంచేసి తరువాతకూడా దావా చెల్లదు.

(3) అప్పుమొత్తాన్ని నిర్ణయించినప్పుడు ఋణదాత ఆ మొత్తంమీద కోర్టుపేరా చెల్లించనివెడల కోర్టువారు ఆ మొత్తానికి డిక్రీయిస్తారు.

(4) బాకీదారుడు కోర్టువారు నిర్ణయించిన మొత్తాన్ని ఖర్చులతోకూడా కోర్టులో చెల్లించవచ్చు. చెల్లించగానే అప్పుతీరినట్లు కోర్టువారు బాకీదారునికి సర్టిఫికేట్ యిస్తారు.

(5) కోర్టువారు బాకీమొత్తాన్ని నిర్ణయించిన దానిమీదను, 18,19,21,22,23,24 సెక్షనులమీద చేసిన ఉత్తరువులమీదను అప్పీలు చేసుకోడానికి ప్రత్యేకం ఏర్పాటు చేయబడింది. అప్పీలు చేసుకొను నిబంధనలు 1939 అక్టోబరు 27 నుంచి అనగా నిబంధనలు అమలులోకి వచ్చినప్పటినుంచి అమలులో వుంటాయి. ఇదివరలో నిబంధనల ప్రకారం అప్పీలు చేసుకోగా ప్రభుత్వం ఆ అధికారం అతిక్రమించెనను కారణముచే ఏ అప్పీళ్లయినా త్రోసివేయబడినయెడల వాటిని పునరుద్ధరించుటకు, అప్పీళ్లు చేసుకొనుకాలం అతిక్రమించిన రోజులగాని కాలదోషం పట్టకుండా కూడా ఏర్పాటు చేయబడింది. కొత్త సెక్షనులు (19 ఏ) 25 (ఏ) గా వుండును. సవరణ చట్టమునందు 8 సెక్షనులు గలవు.

— —

శ్రీ రామకృష్ణమిల్సు
స్వదేశీ స్టోర్సు
ట్రంకురోడ్డు
నెల్లూరు.
నవనాగరికతననుసరించి బనారస్ – బెంగుళూరు పట్టుచీరలు, సరిగవస్త్రాలు, ప్రింటు షాయిలు కొత్తరకం చీరలు, సిల్కు జాకెట్లు – షర్టింగులు, కోటింగులు, కోరినవన్నీ ఒకే వెలకు యిచ్చెదము. నమ్మకానికి మేము చిరునామాలము.
—రాయవరపు జగన్నాథం.

జమీన్ రైతు

14-8-1942

సంపాదకీయం

ప్రభుత్వ నిర్బంధ ములకు అసమ్మతి సూచకంగా, యిది మొదలు తిరుగా స్థితిగతులు చక్కబడువరకు సంపాదకీయా లుండవు. పాఠకులు క్షమింతురు గాక.

—సంపాదకుడు.

కలగూర గంప

రవీంద్రస్మృతి

కవి సార్వభౌముని సాంవత్సరికం ఈ నెల 7 తేదీన జరిగింది. ఈ సంవత్సరంలో దేశంలో విచిత్రపరిణామం జరిగింది. ఆయనకు విశ్వాస మడుగంటి పోయింది. పాశ్చాత్యసంస్కృతి తనలోని కుళ్లును బయటికి పెట్టివేసి, తన ఉత్కృష్టతను స్వరూపంలో ప్రాచ్యఖండంలో వెలుగొంది తద్వారా ప్రాచ్య, పాశ్చాత్య నాగరిక, సమ్మేళనం, తద్వారా లోకకళ్యాణం సిద్ధించవలెనని రవీంద్రునిఆశ.

అవిసంగా జరగనందుకు ఆయన ఎంతో మానసిక ఆవేదనపడ్డాడు.

నేటివ్యవహారాలు పరికిస్తే యింకెంత ఆవేదన పడేవాడో?

విలాపం

క్రిప్సుదొర - 22 వేల మైళ్లు ప్రయాణం సాగించి ఇక్కడికివచ్చి, అంతశ్రమపడీ ప్రయోజనము లేకపోయిందిగదా, ఈ కాంగ్రెసు మూర్ఖం తగలెయ్య!- అని రేడియోలో విలపించాడు.

ఆ విలాపం విని, "అయ్యో మన ఖర్మమే మని అనుకుందాము, మనం ఎవరితో చెప్పుకొని ఏడ్చేము? ఒక్క ఫర్లాంగైనా స్వాతంత్ర్య వీధిని ముందుకు పోలేకపోతిమిగదా!" అని మిత్రుడొకడు కండ్లనీళ్లు బొటబొటకార్చాడు.

ఆ ఏడుపు, ఈ ఏడుపు విశేషమేదేది?

అమెరికా కర్తవ్యం

మన నాయకుడైన గాంధీకి సుపరిచయుడు థోరో అమెరికావాసి. ఐర్లండు స్వాతంత్ర్యానికి అమెరికా దోహదమిచ్చింది. అమెరికా సహాయం లేనిదే, ఐర్లండు ఇంత పెందలకడనే కడతేరది కాదంటే అది అతిశయోక్తి కాదు. బానిసత్వాన్ని నిర్మూలించి ప్రఖ్యాతినిగన్న లింకన్ జన్మభూమి అమెరికా. సత్యవాది జార్జి వాషింగ్టన్, మానవుని హక్కులు అనే సుప్రసిద్ధ గ్రంథకర్త థామస్ పెయిన్ అమెరికావారు. అమెరికాచరిత్ర, స్వాతంత్ర్య సమరం-ఇవిరెండు పర్యాయ పదాలు.

అమెరికా ఆనాడు స్వతంత్రకాంక్షపోతే, ఈనాడు ఇంగ్లండుకు దానివల్ల ఇంత సహాయం లభ్యం కాగలదా?

అదేవిధంగా ఇండియా స్వాతంత్ర్యం బ్రిటిష్ సంకటంలో మనోజ్ఞమై ప్రకాశించి బ్రిటన్ అనే పదాన్ని చరిత్రలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖింపచేస్తుంది.

ఈసంగతి గట్టిగా బ్రిటనుకు అమెరికా నచ్చచెప్పవలెను. నచ్చచెప్పే శక్తి, సామర్థ్యములు అమెరికా అధ్యక్షునికి గలవనియే మావిశ్వాసము.

ఖబర్దార్!

కాంగ్రెస్ అభిప్రాయాలు కలిగివుంటే పరవాలేదు. వాటిని ప్రచురించినా ప్రమాదంలేదు.

కాని ఇప్పుడు నెలకొన్న ప్రతిఘటనాన్ని ప్రోత్సహించే ప్రకటనలు ఏమైనా చేసిరా, పత్రికలవారూ, మీకే కొయ్యప్తాం; ఖబర్దార్! అని ప్రభుత్వం స్పష్టంగా తెలియజేసింది.

గుండ్రపుబల్ల సమావేశం

ఇంగ్లీషులోని రౌండ్ టేబిల్ కాన్ఫరెన్సుకు తెలుగు అనువాదం గుండ్రపుబల్ల సమావేశం.

ఇదివరకు మూడుగా జరిగి, మూడు, ఆరు, ఆరుమూడుఅయింది. ఒకటీ తెగలేదు, తెల్లవారలేదు.

ఇప్పుడు మళ్లీ ఒకదాన్ని జరపదల్చామంటారు సప్రూ జయకర్ మధ్యవర్తులు. జాతీయనాయకు లందరూ సమావేశం కావలెనట!

ఎవరీ జాతీయనాయకులందరూ? ఎక్కడైనా వున్నారా? లేక పుట్టించవలెనా ఆ సమయానికి?

మన జాతీయనాయకులు యిప్పుడు నిర్బంధం లో వున్నారు. వారుఅంతా కలసి సమావేశమై ఒకకోర్కెను కోరారు. ఆకోర్కె న్యాయసమ్మతమైనదని, దేశప్రజలకోర్కె అని సప్రూ, జయకర్లు అంగీకరించిన విషయమే.

మరిక, జాతీయనాయకుల సమావేశం కావలెనంటారే దానికర్థమేమిటి?

కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసు ఆదర్శాన్ని ఆమోదించేవారు - వీరుగదా జాతీయనాయకత్వానికి అర్హులు? వారంతా చెప్పేది ఒకమాటేగదా? బ్రిటను ఇండియాతో న్యాయసమ్మతమైన సమాధానానికి ఒడంబడవలె.

ఇందులో తప్పేమున్నది? చేయగలమనుకుంటే, అసాధ్యమేమున్నది?

బ్రిటన్ కూడా యుద్ధం ముగియంగానే చేస్తా నంటున్నది. ఆచేసేది యిప్పుడే కొంతవరకు ప్రారంభమైనా చేయరాదా? అని మనవారికోరిక.

ఇక అందుపై బ్రిటన్ మనసు.

అంతే. గుండ్రపుబల్ల సమావేశ పర్యవసానం ఇదివరకు గుండుసున్న, రేపు అంతకంటే పెద్ద గుండుసున్న-కాబట్టి దీన్ని గుండ్రపుబల్ల సమావేశం అనేదానికంటే గుండుసున్న సమావేశం అంటేనే బాగుంటుందేమో?

నేనున్నా!

అన్నిటికీ నేనున్నానని మూతికాడు సత్యమూర్తి. [illegible] సత్యమూర్తికంటే మొనగాడులేడు.

పలుకుబడా కొంపకురాక, బొంబాయి నుంచి, మునిగిపోయినట్టుగా, కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంట్ తనకే పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ యిచ్చి వెళ్లినట్టుగా 'యునైటెడ్ సేనన్సు' సుక్తిసించి గంభీర ప్రకటనము సత్యమూర్తి చేయడం దేనికో?

ఆదేమోయి, [illegible] ఊరుకుంటావా?

'గార్డియన్' హితవు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వం నిజంగా వినేటట్లయితే, 'మాంచెస్టర్ గార్డియన్' పత్రిక చక్కని హితవు బోధించింది. అన్నిరంగములందూ మిత్రరాజ్యాల స్థితిని పరిశీలించి, 'ఇదిగాదు సమయం ఇండియాలో వైరం కల్పించుకోడానికి' అని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి హితవు(లేక హెచ్చరికా?) చెప్పింది.

నిజమేగదామరి! ఇంతటనైనా సమాధానం కుదిరేమార్గం అగపడితే సంతోషిస్తాం.

[illegible] మైకా మైన్ వద్ద అగ్నిప్రమాదం

5 తేది గూడూరుకు పడమర 4 మైళ్లలో వాసంట కోటారెడ్డిగారి తాలూకా శ్రీనివాసా మైకా మైన్ వద్ద అగ్నిప్రమాదం సంభవించి మైకా షెడ్లు, యింజన్లు, ఇతర గుడిసెలు, ఇనుపసామానులు, ఇంజనీరింగ్ పరికరాలు 30 వేల రూపాయలకు నష్టమైంది.

వి. వి.

సమీక్ష

శ్రీ అరవిందజీవితము:- గ్రంథకర్త నామము తెలియదు. రు 2/ మూల్యము. శ్రీ చతుర్వేదుల వెంకటకృష్ణ గారు. శ్రీ అరవిందాశ్రమము, పాండిచ్చేరి అని వ్రాసిన గ్రంథము దొరకును.

శ్రీ అరవింద సిద్ధాంతమును గ్రహించుట కష్టము. ప్రాచ్యపాశ్చాత్య సర్వశాస్త్రజ్ఞానము, యోగశాస్త్రముల పరిచితి కొంతకుగొంత పొందవలయుంట తెలిసినవిషయమే. శ్రీ అరవిందయోగి జీవితవివరణమున నది గ్రాహ్యమగునను ప్రయత్నమున నీగ్రంథము జనించినది. కారణ కార్యక్రమమున, కాలక్రమమున, విషయక్రమమున నియుక్తము కావసాగియున్న లేఖకునందేదిగి. ఈగ్రంథమున సువ్యాఖ్యానరీతిగా రచించినదంతయు [illegible] లేదు. అరవిందులు రచించిన గ్రంథముల కాలానుక్రమముగ చరించిన కొంతవిషయము [illegible] గావున [illegible] బహుళముగ నిండుకొన్నవి. కాని వయసు [illegible] విషయగ్రహణము ప్రాయికముగ కష్టమని చెప్పవచ్చును.

అరవింద జీవితగమనమున వారి అనుభవముల నాను పూర్ణముగ వెల్లడింపమిన విశేషలక్షణ [illegible] లభ్యగతముకే [illegible]. కాని స్థూలావలోకనమున వారిజీవితము మాటుగ విధదంపవచ్చును. [illegible] సిద్ధదశ. తేనేయుపదేశముపయోగములు "ఆర్య" ప్రచురణముపయోగించినది. తర్వాత మూడవది. ఒక్కొకవిభాగమున కాకరము [illegible] కములు గ్రంథకర్త చేర్కొనియున్నాడు. గాని సిద్ధాంతనివరణ నుపయోగింపలేదు.

రచనము పరిపక్వరీతిసాగినను అరవిందుని బాబుల శైలియు వర్ణన శైలియు అనుకరించు. ప్రథమము మనోహరముగ నున్నది. మొత్తముమీద పేలవశైలిగాక తేటశైలియే. తెనుగుపలుకుబడి కన్న సాంస్కృతికరచన మెక్కువ. అనువాదముల నిడి తప్పును. వార్ధకముకన్న పాటవమును, సరళతకన్న నుద్రేకమును, విపులీకరణముకన్న సంగ్రహణమును రచన వెల్లడించుచున్నది. మొత్తము మీద గ్రంథము సర్వాంగసుందరముగ నున్నది. విషయమును విమర్శింప పరిశీలకులకుగాని పలుకులు గావు కదా.

గ్రంథకర్త బహుళముగ నూపు చేలక్షణాల వృత్తాంతముల నుట్టంకించియున్నారు. పరాగ్రంథముల వాక్యముల చేర్కొనియున్నారు. ఈ కాలమువారికి అవగతములు కావేమో! విస్తరమున్న రాగు.

అరవిందసిద్ధాంత వివరణలేశమును ఈగ్రంథమునం గలదు. తత్వజ్ఞాంతి వ్యాఖ్యానము లేదు. ఆవశ్యకమును గాదు.

కష్టతరమగు నీకార్యము రమ్యముగ నిర్వహించిన గ్రంథకర్తకు మాయభివాదనములు.

—— —శ్రీ. రాం.

నెల్లూరు బజారు ధరలు

కెంబగోలుకులు పాతవి	రు	85, 88-0-0
కొత్తవి		92-0-0
కేసర్లు		76-0-0
ఉళ్లెర్లు		72-0-0
వాడసన్నలు		76-0-0
వాడసంబాలు		78-0-0
రాగులు		95-0-0
జొన్నలు		135-0-0
పెసలు		115-0-0
కిములు	తూ॥ 1-కి రు	9-8-0
మినుములు	,, రు	14-0-0
పిల్లిపెసర	,,	7-0-0
ఆముదం	సీసా 1-కి	12-0-0
కిర్సనాయిల్	గాలన్ 1-కి	1-4-0

అరవిందయోగి

“ఆధ్యాత్మిక మనుజులందు యోగ ధర్మ
పరమ రహస్య మెల్ల తెలుపజాలు
పుణ్యమూర్తి ... శ్రీ ...
నాకు వరదుండు! శ్రీ అరవింద గురువు.”

Sri Aurobindo

అరవిందుని 70 వ జన్మదినం 15-8-42 తేదిన. లోకకల్యాణార్థం అరవింద పూజ్య పాదులవారికి చిరాయురారోగ్యముల భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక.

ప్రణతి

—కృష్ణ కౌండిన్య.

చంద్రదివాకరులు భాసించు స్థానమేని
తిరము తిరుగు జగత్ప్రాణు తలవాకేని
నాదబిందుకళాదుల నెలవదేని
గాని శక్తిమూర్తికి నీకుఁ గరము మ్రొక్కు.

పరిగతిశీలము, పరిమాణువస్తుచయము
నొకటఁ జేర్చిన విభునికిఁ, బరికటమైన
యోగయతానందచిచ్ఛక్తి కమరునదియు
దివ్యపరిణతిలీల కతీంద్రియునికి.

భాగవతజీవనప్రాప్తి పరమ లేక
వినిపరిపత్రపత్రికవదనుని గూఢతర ని
కాశి పరిశైకసముపార్జి భువనతరని
శంకనిత్య తివిరెదు నానందనములు.

మాత కరవిందునికి నిదె మతిత్రినామ
శరములు తలిదండ్రుల చరణపద్మ
ములకు వరులు దివ్యపరిజ్ఞ మెంచనీ యుందు
నవతరించుటకుఁ వ్యక్తస్పృహ ననఘుతా ప్తి.

కవులు పాడెడువారలు కలనుగీత
కత్త్వవేత్తలు వివరింతురి చర్చనములు
యుమిలు భక్తులు గందురు- కీతి కేని
నాడు దశముల సదనులఁ పాడుకొందు.

—

సరసకవి
—మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు,
బి. ఏ. బి. యల్. నెల్లూరు.

ఓ యరవిందయోగి, మహిమోదధియం
దుదయించె వవ్య జా
తీయ కళావిభూతి నలుదిక్కులకుఁ
బ్రసరింపజేసి దే
శీయుల వ్యర్థ మన్మనము పకింపఁగ జేసిన
యుగ్రమేయు శే
శో రయితమూర్తి నంచు నినుస్తోత్రి మొనర్తు
పరార్థ బుద్ధినై.

శంకరాద్వైత మార్గమాస్యంబు నించఁగి,
దాని తెలఁదాటపట్టి మాత్రంబు నొకటి
ఎటులో సాధింపఁగల్గితివట బుధేంద్ర
శ్రీ నందర వింద యోగి జేజేలు నీకు!

ఆమరుడు మనుజాల తనువున
కమృతత్త్వము యోగమహిమ కారణముగ, ని
క్కమటంచు నొక్కి సిద్ధాం
తము జేసిన దెవరు నీవుదక్క మహాత్మా!

యోగివి కవివి విరాగివి
త్యాగివి నీ మహిమ లద్భుతంబులు స్వామీ!
భోగులు నీ దర్శనమున
యోగులుగా మారుచుందు రో యరవిందా.

నీకుఁ జిరంజీవిత్వము
చేకూరుంగాక, మాకు సిద్ధించుత మ
శ్రీకరమగు నీ కరుణా
లోకంబులు కలిమి విబుధ లోకస్తుత్యా!

—

రైళ్లు రావడంలేదు

12 తేదినుండి రైళ్లు సరిగ్గా నడవడంలేదు. చీరాల, తెనాలిమధ్యలో కొన్ని స్టేషనులకు అగ్ని ప్రమాదం జరిగిందనీ, కొన్నిచోట్ల కమ్ములు తీసివేశారనీ వదంతిగావుంది. నమ్మదగిన వార్త లేమీ రావడంలేదు. 13 తేది వుదయం మద్రాసుకు పోవలసిన కలకత్తా మెయిలుగాని, ఢిల్లీనుండివచ్చే యక్స్‌ప్రెస్‌గాని రాలేదు. 13 తేది ఉదయం మద్రాసునుండి ఉత్తరంగాపోవు యక్స్‌ప్రెస్‌గాని, రాత్రి మద్రాసునుండి కలకత్తాకుపోవు మెయిలుగాని రాలేదు. అందువల్ల 13 తేది మద్రాసు దినపత్రికలేవీ మద్రాసు ఉత్తరదోస్తా పట్నాలకు రాలేదు. 13 తేది ఉదయము మద్రాసునుండి రైలు లేదనలసినవస్యాసింజరుమాత్రం క్రేటుగా రైలు తేది సా॥ 6 గం॥ల ప్రాంతానికి నెల్లూరువచ్చి ఉత్తరంగా పోయినది. 14 తేది మధ్యాహ్నం వరకు మద్రాసునుండి ఏబండ్లురాలేదు. కాని 12 తేది 13 తేది ఉత్తరంగాపోయిన బండ్లుమాత్రం మధ్యనుండి తిరుగా మద్రాసువంకకు పోతున్నవి. చీరాల మద్రాసు మధ్యరైలు సరిగ్గా వున్నదట. దినపత్రికలు రావందున, టపాలు రానందున, అసలే ఉత్తరాన్నుండి సరాసరి రైళ్లు రావందున, యదార్థవార్త లేమీ రావడంలేదు.

—

గుడ్లూరు సభలు.

ఎఱ్ఱగుడ గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవం 9 వ వారినరో స్వ తమరావుగారి అధ్యక్షతన, జిల్లా గ్రంథాలయసభ తేదివల్ల అధ్యక్షతక్రింద విజయవంతంగా జరిగినవి. పలువురు మాట్లాడిరి. సభలనింత జయప్రదంగా నడిపినవారలు వందనీయులు.

బొంబాయి కాంగ్రెసు సభ వివరాలు

—●—

ఈ నెల 4, 5, 6, తేదీలు బొంబాయిలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశ మున్నూ, 7, 8 తేదీలు అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమున్నూ జరిగినవి. గాంధి మహాత్ముడు, నెహ్రూ, ఆజాద్, పటేల్, పట్టాభి మున్నగు దేశనాయకులంతా సమావేశమయ్యారు.

అలహాబాదులో తీర్మానించిన, సత్యాగ్రహ తీర్మానాన్ని వర్కింగ్ కమిటీవారు ఆమోదిస్తూ ఉద్యమాన్ని నడిపే అధికారం గాంధి మహాత్మునికిచ్చారు. ఆతీర్మానాన్ని అమెరికా అధ్యక్షునకు, చీనా నియంతకు, రష్యా రాయబారికి పంపడానికి ప్రెసిడెంటుకు అధికారం యిచ్చారు.

మహాత్ముడీ ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించడానికిముందు వైస్రాయికి ఒక ఉత్తరం వ్రాస్తాడు, దానికి సదుత్తరం వస్తే రాయబారాలకు గూడ అవకాశం వుండవచ్చునని తెలచారు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమావేశం జరిగేటప్పుడు ప్లాటుఫారంమీద మహాత్ముడు అవుత్తరమే వ్రాస్తున్నా నిరిగూడా అనుకున్నారు.

7, 8 తేదీలలో అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశంలో చర్చలు జరిగాయి. కమ్యూనిష్టు పార్టీవారు కొన్ని సవరణలు తెచ్చారు. హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యతకు సంబంధించి రాజాజీ పత్రాన్ని కొబోలు డాక్టరు మబ్బ రాయక గారొక సవరణ ఉపపాదించారు. కాని తర్వాత దాన్ని ఉపసంహరించుకున్నారు. కమ్యూనిష్టుల సవరణలు ఓడిపోయాయి. తర్వాత అసలు తీర్మానంమీద ఓటుదీసుకోగా వచ్చిన రెండువందలా చిల్లర ప్రతినిధుల్లో 13 గురుమాత్రం వ్యతిరేకంగా ఓటు చేశారు. కావున అత్యధిక సంఖ్యాకులతో తీర్మానం అంగీకరించబడ్డది. వ్యతిరేకించిన 13 గురిలో 12 మంది కమ్యూనిష్టుపార్టీ వారు; సుబ్బరాయక్ గారొకరు. ఆంధ్రదేశంమీద వ్యతిరేకులే లేరు. తమిళనాడులో 8 గురు మాత్రం వ్యతిరేకులు. అందులో ఒకరు సుబ్బరాయక్ గారు, తక్కిన యిద్దరు కమ్యూనిష్టుపార్టీవారు.

తీర్మానాన్ని నెహ్రూ ప్రతిపాదించారు. పటేల్ బలపరచారు. కాంగ్రెస్ సోషలిష్టుపార్టీ తరఫున నరేంద్రదేవుగారుగూడ బలపరచారు.

అఖిలభారత కాంగ్రెస్‌సంఘ సమావేశం 8 తేది రాత్రి 10 గం॥లకు పూర్తిఅయింది. 9 తేది వుదయం అరెస్టులు ప్రారంభం అయినవి.

—

భారతదేశ శాంతిసభ.

ఆం. రా. కై. నాయకుడగు శ్రీ డి. యస్. వల్లభరావు ఈక్రింది విజ్ఞాపన చేయుచున్నారు:-

కాంగ్రెసు అహింసకు కట్టుబడినది. కాని దుర దృష్టవశాత్తు హింసా వుద్యమము బయలుదేరింది. ఉద్విగ్నంగాచేస్తే, మహాత్మునిని మనము విడనాడుకొంటాము. బొంబాయిలో గాంధీకి దీనంగా అవినయం కల్పారు. అసలు విజయము పొందాలంటే జాగ్రత్తగా ఏర్పాటుచేయబడిన ఉద్యమము అవసరము. కొన్ని హింసాచర్యలనుచూచి, ఇది జాగ్రత్తగా ఏర్పాటుచేయబడిన విప్లవము అనుకొనుట పొరపాటు. దీని పర్యవసానము చెప్పనవసరములేదు. ఇప్పుడున్న గొప్ప ప్రమాదము ఏమిటంటే, మన దేశము రవకుతానే తెలియకుండా ఫాసిస్టులకు ఆమడాలను తప్పనిసరిగా అవుతున్నది, యిది సర్వనాశనమునకు దారిచేస్తుంది. కనుక జాతీయనాయకులంగరు ఏకమై ఈ భూతం నుంచి భారతదేశమును రక్షించాలి. భారత దేశ శాంతిసభ జరిపి, శాంతిప్రచారము ఏర్పాటు చేసి, కాంగ్రెసుకు, ప్రభుత్వమునకు రాజీచేయించి, ఇక ఏమాత్రము, హింస, రక్తపాతము లేకుండా, భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చాలని ప్రార్థన—

—

యాలం ప్రకటన.

నెల్లూరు సబ్‌కోర్టులో.

E. P. No. 136/40
O. S. No. 27/1'27

Between—
పొన్నలూరు రమణారెడ్డి వాది (D. H.)
and
1. జేనారెడ్డి రామరాఘవరెడ్డి
2. ఆ. సుబ్బరామిరెడ్డి
3. ఆ. శ్రీనివాసులురెడ్డి
4. ఆ. రాజగోపాలరెడ్డి (died)
5. యారటపల్లి చిన్నమ్మ
6. కోవూరు పిచ్చమ్మ
} ప్రతివాదులు (J. D. S.)

యీ నెంబరున జప్తీ కాబడిన ప్రతివాదుల హక్కు, తమధికముగల నెల్లూరు రిజిష్ట్రేషన్ డిష్ట్రిక్టు యిలాకా ముత్తుకూరు సబ్‌రిజిష్ట్రారులో చేరిన పోటుమెడి, యీపూరు Bit II, పెంకటరెడ్డిపాళెం, పూడిపర్తి గ్రామములలో మెట్ట మాగాణి భూములను ఆయా గ్రామములలోనే 19-10-42 దిన పగలు 10 గంటలు మొదలుకొని యాలము చేయబడును. మెట్టభూములకు యకరం 1-కి రు 25-0-0 లు లెఖను, మాగాణి భూములకు యకరం 1-కి 200-0-0 లు లెఖను సర్కారుపాటలు నిర్ణయించబడియున్నవి. గనుక కావలసినవారు పాటలు పెట్టి కొనుగోలుచేసుకోవచ్చును. గనుక యిందుమూలకముగా యావన్మందికీ తెలుపడమైనది.

నెల్లూరు. 13-8-42 } టి. వి. శివరామయ్య, వాది ప్లీడరు.

విశ్వనాథనేత్రాంజనం

కంటిపొరలు, పుక్కిళ్లు, దుర్మాంసము మొదలగు సమస్త కంటివ్యాధులను ఆపరేషన్ లేకయే అతిత్వరలో కుదుర్చును. వెల 15 గ్రా. సీ. 1-0-0. ముందుగా పంపువారికి పోస్టేజి ఉచితము.
విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల, ఒంగోలు.

మేలురకం వక్కలతో

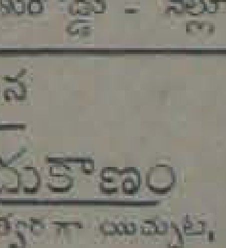

శ్రీ కాయము ... కస్తూరి ...

సుగంధ వక్కపొడి
అన్నిచోట్ల ఏజెంట్లు కావాలి.

ప్రభాత్ ఇండస్ట్రియల్స్,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

నమ్మకమైన నగల దుకాణం

నమ్మకము, త్వరగా యిచ్చుట, కొత్తరకాలు.
వీటికి ప్రసిద్ధికెక్కిన అంగడి ఏది?
★
గుండాల వెంకట సుబ్బారెడ్డి & సన్స్
చిన్నబజారు :: నెల్లూరు.
(బ్రాంచి - ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు)

"నా అమెరికన్ మిత్రులకు"

—గాంధీజీ.

"తీవ్రవర్గాలకూ, తీవ్రవాదులకూ సరియైన కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్య తీర్మానాన్ని చెయ్యడంలో చాలామట్టుకు నా ప్రోద్బలం ఉన్నదనుకుంటున్నారు. కాబట్టి నా పరిస్థితిని విశదీకరించవలసిన అవసరం వచ్చింది. ఎందువల్లనంటే నేను మీకు తెలియనివాడను కాను" అని మహాత్మాగాంధి "నా అమెరికన్ స్నేహితులకు" అనే శీర్షిక క్రింద "హరిజన్" పత్రికలో వ్రాశారు.

"అమెరికాలోనే ఒహాలా నాకు పశ్చిమఖండం అంతట్లోకి అత్యధిక సంఖ్యాకులగు మిత్రులున్నారనుకుంటాను. గ్రేట్ బ్రిటన్‌లోనైనా అంతమంది మిత్రులు లేరు. పైగా బ్రిటిష్ స్నేహితులు నన్ను బాగా యెరుగుదురు. కాబట్టి వారికి నా మంచిచెడ్డలు అమెరికనులకంటే యెక్కువ తెలుసును. అమెరికాలో నేను 'వీరపూజ' అనే జబ్బుతో బాధపడుతూ ఉంటాను. సదయ హృదయుడగు డాక్టర్ హోమ్స్ నన్ను స్వయంగా ఎరుగకుండానే నాకు ఏజంటుగా ఉండి ప్రచారం చేశాడు. ఇటీవలవరకు ఈయన న్యూయార్కులోని యూనిటీచర్చిలో మతాధికారి. నన్ను గురించి ఆయన పలికిన పొగడ్తవాక్కులలో కొన్ని నాకే తెలియవు. కాబట్టి అప్పుడప్పుడు నాకు అమెరికానుండి కొన్ని ఇబ్బంది కలిగించే ఉత్తరాలు వస్తూఉండేవి. అసాధ్యమైన అద్భుతాలు, ఇంద్రజాలలు ప్రదర్శించవలసినదిగా కోరుతూ ఉత్తరాలు వచ్చేవి. డాక్టర్ హోమ్స్ తర్వాత చాలాకాలానికి ఓనస్ఫీమర్ బయలుదేరాడు. ఈయన ఇండియాలో నన్ను స్వయంగా ఎరుగును. నన్ను అమెరికాకు లాగుకొని పోయేదాకా వచ్చింది. కాని దేవుడు ఇతోధికంగా తలచాడు. అందుచేత మీ గొప్పదేశాన్ని, అచ్చటి విచిత్రమైన ప్రజలను నేను చూడడానికి వీలులేకపోయింది

నా అమెరికన్ గురువు

"పైగా మీ అమెరికనులు నాకొక గురువును సంపాదించారు. అతని పేరు థోరో. 'శాసనధిక్కారం ఒక విధి' అనే వ్యాసం చదవడంవల్లనే దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నేను చేస్తున్న కృషి శాస్త్రరీత్యా రూఢిఅయింది. గ్రేట్ బ్రిటన్ నాకు రస్కిన్‌ను ప్రసాదించింది. అతని 'అంటు దిస్ లాస్ట్' అనే గ్రంథం న్యాయవాదిగా, నగర జీవిగా ఉండిన నన్ను ఒక్కరోజులో గ్రామానికి మరల్చింది. దక్షిణాఫ్రికా [illegible]ంలో ఒక పొలందగ్గర నేను జీవించాను. అక్కడికి మూడుమైళ్లలోపున రైలుస్టేషన్ కూడా లేదు.

"రష్యా నాకు టాల్‌స్టాయ్‌ని ఇచ్చింది. నా అహింసకు హేతుబద్ధమైన ప్రాతిపదికను ఆయన చేకూర్చాడు. దక్షిణాఫ్రికాలో నా ఉద్యమం శైశవావస్థలో ఉన్నప్పుడే దానిని ఆయన ఆశీర్వదించాడు. ముమ్ముందు నేను తెలుసుకున్న మహాద్భుతాలెన్నిటినో ఆయన అప్పుడే కనిపెట్టాడు.

"ప్రపంచంలోని పీడిత ప్రజానీకానికి నా ఉద్యమం ఆశాసందేశాన్ని ఇస్తుందని ఒక ఉత్తరంలో నాకు జోస్యం చెప్పినవాడు టాల్‌స్టాయ్ మహానుభావుడే. కాబట్టి గ్రేట్ బ్రిటన్ పట్లను అమెరికాలపట్లను విరోధభావంతో నేను ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించలేదని మీరిప్పుడు గ్రహింపగలరు.

"అంటు దిస్ లాస్ట్" లోని సందేశాన్ని ఆకళింపుచేసుకొన్న తర్వాత ఫాసిజంను గాని, నాజీజంను గాని నేను ఆమోదిస్తున్నట్లు నాపై దోషారోపణ చెయ్యడానికి వీలుండదు. వ్యక్తిని, అతని స్వాతంత్ర్యాన్ని అణచడానికే ఆ ఉద్యమాలు ప్రయత్నిస్తాయి.

"పై విషయాలన్నిటిని మనస్సులో పెట్టుకొని 'బ్రిటన్ ఇండియానుండి వైదొలగాలి' అని నేను చేసిన సూచనను పరిశీలించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. అందులో ఎంత ఉన్నదో అంతే అర్థం తప్ప అంతకుమించిన అర్థాన్ని మీరు ఇవ్వరు.

సత్యమే దేవుడు.

"బాల్యంనుండి నేను సత్యాన్ని ఆరాధిస్తున్నానని చెప్పగలను. అది నాకు కేవలం స్వభావసిద్ధమయింది. నా ప్రార్థనాపూర్వకమైన అన్వేషణలో నాకు 'సత్యమే దేవుడు' అనే మంత్రం దొరికింది. మామూలుగా అందరూ 'దేవుడే సత్యం' అంటారు. నా మంత్రంతో నేను దేవుణ్ణి ముఖాముఖిగా చూడగలుగుతున్నాను. నా శరీరంలో అణువణువునా దేవుడు ప్రసరించి ఉన్నట్లు భావిస్తున్నాను. మీకూ, నాకూ మధ్య ఈ సత్యాన్ని సాక్షిగా పెట్టుకొని నేను నొక్కి చెబుతున్న దేమిటంటే, బ్రిటన్ కోసం, మిత్రరాజ్యాల ఆశయంకోసం బ్రిటన్ ధైర్యంచేసి ఇండియాను బానిసతనంనుండి విముక్తి చెయ్యవలసిన అవసరం ఉన్నదని నేను త్రికరణశుద్ధిగా నమ్మి ఉండకపోయినట్లయితే ఇండియానుండి బ్రిటిష్ అధికారం వైదొలగిపోవలసినదిగా కోరాలని నాదేశ ప్రజలకు ఉద్బోధించి ఉండను.

"అమోఘమైన ఈ న్యాయచర్యను బ్రిటన్ కావించడంవల్ల ఇండియాలో కలిగే పెద్దలాడుతున్న అశాంతి తొలగిపోయి దేశంలోని వైమనస్యం సౌమనస్యంగా మారిఉండేది. మీ ఇంజనీర్లు మీ అపార ధనసంపత్తి నిర్మించగల యుద్ధనౌకలకన్న విమానాలకన్న ఇదే ఎక్కువ విలువకలదని నేను చెప్పగలను.

"పక్షపాత పూరితమైన ప్రచారంలో మీ చెవులలోను, కళ్లలోను కాంగ్రెసును గురించి అత్యంత వక్రీకృతాలు ప్రదర్శించబడుతున్నాయని నేను ఎరుగుదును. నేనొక కపటాత్ముడనని మారువేషంలో ఉన్న బ్రిటిష్ విరోధినని చిత్రించబడ్డాను. రాజీకి రావాలని నేను చేస్తున్న ప్రయత్నాలను స్వపదన వ్యాపారాలుగా మార్చి నన్ను ఎవ్వరూ నమ్మదగినవాడను కానన్నట్లు తేల్చబడింది. ఇవన్నీ బుజావు చెయ్యడానికి నిదర్శనాలను ఇక్కడ ఉల్లేఖిస్తూ ఈ ఉత్తరాన్ని పెంచను. ఇన్నాళ్లుగా నాకు అమెరికాలో లభించిన మర్యాద నా నమ్మకాన్ని బుజావు చెయ్యలేనిదయితే ఇక నేను ఆత్మరక్షణార్థం ఎంత వాదించినా లాభించ్యుండదు.

"గ్రేట్ బ్రిటన్‌తో మీరు మీ ఆశయాలను ముడిపెట్టుకున్నారు, కాబట్టి ఇకమీద బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు ఇండియాలో చేసే పనులకు మీ బాధ్యత లేదని అనలేరు. వ్యవధివుండగానే పొల్లు తొలగించి సత్యాన్ని మీరు చూడకపోతే మిత్రరాజ్యాశయాలకు చాలా హానికలుగచేసినవారు అవుతారు. ఒక్కసారి ఈవిషయం ఆలోచించుకోండి. ఇండియా స్వాతంత్ర్యాన్ని షరతులు లేకుండా అంగీకరించాలని కాంగ్రెసువారు కోరుతున్న దానిలో ఏమైనా తప్పున్నదా? అయితే అందుకు ఇది సమయంకాదని అంటున్నారు.

దానికి మా జవాబు ఇది:- 'అలా గుర్తించడానికి ఇదే సరియైన సమయం.' ఇండియా స్వాతంత్ర్యం గుర్తించబడినప్పుడే జపాన్ దురాక్రమణకు అభేద్య ప్రతిఘటన సాధ్యమవుతుంది. ఇండియాకు ఇది అమూల్యమైనదే కాక మిత్రరాజ్యాశయాలకు కూడా అమూల్యమైనది.

"ఇండియా స్వాతంత్ర్యాన్ని గుర్తించడమే ప్రప్రథమ ప్రాముఖ్యంగల యుద్ధ సన్నాహంగా పరిగణించాలని మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను."

విను - వినకపో!

అభ్యంగనం చేయునపుడు చెవిలో చమురు వేసిన గళవ్యాధులు వారించును.

ఒక అరటిచెట్టు పెరట్లో వున్న మంచిది. రెండున్న మధ్యమం. మూడు వ్యాధిని, నాలుగు నాశనాన్ని కలిగించును.

ముందు మునగ, వెనక రేవ, వుండకూడదు.

దిరిశనం దర్శనం కాకూడదు. అంటే దాని గాలి చెడ్డదన్నమాట.

—పాటూరు రాధాకృష్ణ.

విద్యార్థులకు మంచి తరుణము!

క్రిష్ణా & కో

బుక్ సెల్లర్సు & స్టేషనర్సు,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మా షాపును ట్రంకురోడ్డులో కొత్తవిలాస ప్రక్కకు మార్చాము. మావద్ద హైస్కూల్సు, ఎలిమెంటరీస్కూల్సు అన్నిరకాల పుస్తకాలు స్టేషనరీ సామానులు చౌకగా దొరుకును.

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియున్ను, బలమున్ను
ఆరోగ్యము నిచ్చును.

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి
పక్షవాత నివారిణీ డిపో.

మా "భువనేశ్వరి గుళికలు" (రిజిష్టర్డు.)
పక్షవాతం, మూత్రవాతం, చమ్కు, తిమ్మెర్లనూ త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. డా॥ కామాక్షయ్యగారి ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల ఔషధము మాత్రమే వాడుడు. యింతకుమించినది ప్రపంచములో లేదు.
8 రోజులకు ఔషధముల సెట్ రూ. 6-0-0
ప్యాకింగు పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
నేటివ్ డాక్టర్, పక్షవాత స్పెషలిస్టు
183 కాకర్లవారివీధి, నెల్లూరు.

కుష్టు బొల్లి : వగైరా
కుష్టు, బొల్లి, మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఉచితం.
టి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు
కె. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం తూ॥ గో॥ జిల్లా.

వి. వి. నాయుడు & సన్సు

బుక్ సెల్లర్సు, నెల్లూరు. బ్రాంచి: ట్రంకురోడ్డులో

మా పుస్తకాలషాపు బ్రాంచిని, ట్రంకురోడ్డులో చతుర్వేదుల బిల్డింగులో స్థాపించినాము. మీకు కావలసిన అన్ని పుస్తకాలు మావద్ద దొరకును.

వి. వి. నాయుడు & సన్సు.

ఉబ్బసానికి

ఋషి ప్రసాదము.

అనేక సంవత్సరముల పరిశోధన ఫలితంగా తయారుచేయబడిన యీ సోపాయిషిట్యా దీర్ఘకాలపు ఉబ్బసము, దగ్గు, నరుసుకు దమ్మ, పక్షవాతం [illegible] వలకు జబ్బులకు శాశ్వతముగా నయముచేయును.

ఆత్మానందాశ్రమం,
బుచ్చిరెడ్డిపాళెం.

బ్రాంచి:
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు

జమీన్ రైతు పత్రిక
సంవత్సరం చందా రు 4-0-0
అర్థ సంవత్సరానికి 2-4-0

గర్భిణీ ఆరోగ్యవిధులు

—ఇసుకపల్లి సుబ్రంహ్మణ్యశర్మ.

ప్రపంచమున కోట్లకొలదిగ ధనమున్నను విపరీతమగు విద్యయున్నను ఇతరములగు సౌఖ్య పరంపరలెన్ని గల్గియున్నను శరీరారోగ్యము శూన్యమగుచో నైవన్నియు వ్యర్థములు యని చెప్పక తప్పదు. శరీరారోగ్యము లేని మనుజుల జీవితము నిరర్థకమనియే చెప్పవలసియున్నది. ఇట్టి యారోగ్యము సార్వజనకమైనను స్వభావముచే పురుషతత్వముకన్న స్త్రీతత్వము సున్నితమగుటచే విశేషించి స్త్రీలు ఈ యారోగ్యవిధుల పాటింపకున్నచో పీడాపరంపరలకు గురి కాకుండగలరనియే చెప్పవలయును. మరియు గర్భధారణ సమయమందు విశేషించి క్రిందివిధుల యాచరింపకయున్నచో తనతనప్రాణములకొలొప్పుటయే గాక తమకు గలుగబోవు సంతానముయొక్క యావజ్జీవితకాలమును కష్టపరంపరల బొందించిన వారగుదురు గావున గర్భిణియగు స్త్రీ అశ్రద్ధ చేయక ఈ క్రింద వివరింపబోవు విషయములు ఆవశ్య ఆచరణీయములు. గర్భవతులగువారలందరు ఆరోగ్యమునుగూర్చి మిక్కిలి శ్రద్ధతీసికొనవలయును. అట్లు నియమములు బాగుగ పాటించినచో బిడ్డలు సుఖపడుదురు. గర్భిణిగనున్న యప్పుడే లోపల శిశువునకు ఆరోగ్యబీజము నాటుటకు మంచిసమయమగుటచే తల్లి యీ విషయమును మరువక తాను మిథ్యాహార విహారములపట్ల జాగ్రత్తజూపవలెను. దేహబలార్జనగూడ విశేషముగసంపాదింపదగియున్నది ప్రపంచమున రోగికైనను మిక్కిలి దుఃఖించుట మొదలగునవి శరీరమును కృశింపచేయును అనువిషయము సర్వజనవిదితమే. అట్టి దుఃఖాదులచే నరములయందలి పాటవముగూడ కృశించును. మాతాపుత్రులకు విశేషసంబంధముండుటచే తల్లియొక్క బలాదులు బిడ్డకు చేకూరును. అందుచే గర్భము దుఃఖించినచో గర్భస్థశిశువునకు త్వరగా వ్యాపించును. మరియు కొందరు స్త్రీలు గర్భములేకుండ చేసికొనుటకై ఔషధాదులు సేవించుట గలదు. అది మిక్కిలి హేయమగు పనియని చెప్పవలసియున్నది. యిట్లన అట్లు ఔషధాదుల సేవించుటచే బిడ్డలు మృతినొందక అంగవైకల్యమునుపొంది కురూపులగుటకూడ గలదు. అందుచే యిట్టి బాధమను తల్లులు పొందుటలో పాపముతే గ్రహింతురు గాక. గర్భమును ధరించినదిమొదలు ఎల్లప్పుడును

సంతోషయుక్తులై యుండుట, మంచివస్త్రములు, మంచి యాభరణములు ధరించుట శాంతికరము మంగళకరములగు పనులయందు ఆసక్తి, దేవబ్రాహ్మణాదుల పూజలుసల్పుట, వికృతులు రోగులు మొదలగువారి సాంగత్యమును విడుట మనస్సుకు వ్యాకులముకలిగించు కథాదులను వినుట, చదువుట, పాసిపడిపోయిన (చద్ది) యాహారాదుల సేవించకుండుట, పాడుబడిన గృహము స్మశానము పిశాచవాసములగు చెట్లు పెద్దగ మాటలాడుట భయక్రోధాదుల వర్జించుట అవసరము. సాధారణముగ మంచిగాలిఅందరికిఆవశ్యకమైననువిశేషించి గర్భిణికి గావలసియుండును. యేలనన గర్భిణిరక్త ...వుదారి యుండును. మంచిగాలిని పీల్చు ... బాగుగ కాంతివిహీనమును. అట్లు ...కొట్లు మొదలగు వానియందు ...గ్నపులను వాయువు) పలు ...ంచును. అ...వాయువు ... గర్భస్థ శిశువునకుగూడ ... గాలి బాగుగయుండ ...యుటగాని కిటికీలదగ్గర ... స్త్రీ మంచిబల ...మగునంతవరకు ...వినగరా? ...కితీయునా

తిని సేవించరాదు. అందుచే పుల్లిరేగులు గుంటలలో మంటి మొదలగునవి కలుగును విశేషంగ కొవ్వుపదార్థమును గూడ వాడరాదు. అట్లు వాడినచో గర్భస్థ శిశువునకు త్వరగా కొవ్వు వ్యాపించి ప్రసవించుటప్పుడు కష్టములు గలుగకేయును. సాధారణముగ కూరలన్నియు బాగుగ సేవింపవచ్చును. గాని బంగాళాదుంపలు మొదలగుకొవ్వు చేకూర్చువానిని మాత్రము మితముగ సేవింపవలెను. మరియు మత్తును గలిగించు పానీయాదుల వాడరాదు అవి రక్తమునకు వర్ణమును చేకూర్చునేగాని రక్తమునకు పుష్టిని గలుగకేయజాలవు. మరియు పానీయాదుల త్రాగునప్పుడు గలుగు సంతానము కన్న ఇతర కాలములయందలి సంతానము బాధ్యవంతముగ నుండును. గర్భవతియగు స్త్రీ మొదటి రెండు మూడు మాసములయందును మిక్కిలి మధురమగు ద్రవమగు యాహారమును సేవింపవలెను. నాలుగవమాసమందు పాలు వెన్నలతో గూడినట్టియు (కవుజు) మాంసయుక్తమగు ప్రియమగు యాహారమును భుజింపవలెను. అయిదవ మాసమున పాలు నెయ్యిలతో సిద్ధమగు యాహారమును సేవింపవలెను. ఆరవమాసమందు పల్లెదు కాయలతో చేయబడిన తేటినిగాని గంజినిగాని సేవింపవలెను. యేడవమాసమున ఆముదపువేరు, దేవదారు, దురదగొండి, పిల్లపీచర, పాలకూర, పల్లేరు, సుగంధపాల మొదలగువానితో సిద్ధమగు తేటిని పానముచేయించవలెను. అట్లు త్రాగించుటచే గర్భస్థశిశువునకు బలముగలిగి సుఖప్రసవముగలుగును. ఎనిమిదవ మాసమున వాతము అను లోమముగ చరించుటకునై నిరూహ, అనువాసనవస్తుల నుపయోగించవలయును. అట్లు వస్తి ప్రయోగము కష్టములు గలుగకనే ప్రసవము చేకూరును. ఎనిమిదవ మాసాంతరము స్నిగ్ధమగు గంజినీటి దేశములయందలి జంతువుల మాంసము మొదలగువానితో ప్రసవకాలమువరకు ఉపచరించిన యడల గర్భిణి బలముగలిగి మంచి ప్రసవమును పొందును. (సశేషము)

నెల్లూరు రేటుపేయర్లసంఘం

ఈసంఘం 9-3-1941 తేదిన టౌనుహాలులో కూడిన రేటు పేయర్లమహాసభ తీర్మానముల ననుసరించి ఏర్పరుపబడినది. తే 5-4-41 దిన కూడిన చందాదారుల మహాసభలో ఈ సంఘముయొక్క రూల్సు ఆమోదింపబడినవి. తే 17-5-41 దిన ఈ సంఘం సం 1860-21 వ ఆక్టుప్రకారం రిజిష్టరు కాబడినది. ఈసంఘమునకు యొక కేంద్రసంఘమున్ను ప్రస్తుతము రెండు బ్రాంచిసంఘములున్ను ఏర్పడియున్నది. వార్డులు 1 మొదలు 5 వరకు 1 వ బ్రాంచిగాను, 6 మొదలు 22 వరకు 2వ బ్రాంచిగాను యున్నవి. వార్డులో బ్రాంచిలు నడుపగల మెంబర్లు యుండుకొలది బ్రాంచి సంఘములు ఎక్కువచేయుటకు వీలగును. 31-3-42 దతో అంత్యమైన సంవత్సరాంత్యమున 1 వ బ్రాంచిలో 80 సభ్యులున్ను, 2 వ బ్రాంచిలో 385 సభ్యులున్ను యుండిరి. ఆసంవత్సరములోని జమ, ఖర్చులు ఈ క్రింది విధముగ యుండినవి.

	కేంద్రసంఘం	1వబ్రాంచి	2వబ్రాంచి
జమ.	రు 53-4-3	44-0-11	108-9-6
ఖర్చు.	రు 52-4-3	18-11-3	68-2-9
నిల్వ.	రు 1-0-0	25-5-8	41-6-9

కేంద్రసంఘముయొక్క జమ సంఘం రిజిష్టరు నకు మొదలైన వాటికిగాను బ్రాంచీలు కంట్రిబ్యూటు చేసెడిధనము బ్రాంచీలలో యింతవరకు 0-4-0 గా యుండిన సంవత్సరపుచందా 1943-43 సం॥నకు 0-2-0 గా తగ్గింపబడినది 31-3-42 తో అంత్యమైన సంవత్సరములో కేంద్రసంఘం 4 మార్లు సభకూడి రేటుపేయర్ల సౌకర్యముల విషయమై కొన్ని తీర్మానములు గావించి ఆ తీర్మానముల నకలు మునిసిపాలిటీవారికిని పంపబడినవి. అందులో ముఖ్యముగా కొళాయిల నీటిసప్లయి కైలాల సవరణవిషయమై చేసిన తీర్మానములు మునిసిపల్ కమీషనరు చేర్మన్, కౌన్సిలువారిచేత చాలావరకు ఆమోదింపబడినవి. ఇదిగాక రేటుపేయర్ల సౌకర్యముకొరకు మునిసిపల్ ఆర్డి పెట్టిబడు రోడ్లలో అక్కడక్కడ కొన్ని యుంచవలసినదిగా కోరి చెప్పుకొన్నందుకు, ప్రస్తుతము 4 స్థలములయందు పెట్టిబడియుంచబడియున్నవి. ఇంకను రేటుపేయర అభివృద్ధికరములగు కార్యములొనర్చుటకు రేటుపేయర్లందరు సభ్యులుగాచేరి తోడ్పడవలయుననియు, ముఖ్యముగా అందరు మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లు మెంబర్లుగాచేరి సంఘమునకు తగు ప్రోత్సాహము కానించవలసినదియు కోరుచున్నాను.

నేలనూతల సుబ్బరాయుడు,
కార్యదర్శి.

కేరళవిలాస్

ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

కొంతకాలములో వుండిన కేరళవిలాస్ మిలిటరీ హోటలు ట్రంకురోడ్డులోని సౌందర్య మహాలులోనికి మారినది. నెల్లూరులో ప్రయాణికులకు అన్ని సౌకర్యాలు కలిగిన హోటలిదొక్కటే. ఇందు కాఫీ, ఫలహారాలు, భోజనం, వేడినీళ్ల స్నానం, విడిదికి గదులు అన్నివసతులున్నవి. తాము నెల్లూరువస్తే మాహోటలుకు తప్పక వచ్చి మమ్ము ప్రోత్సహించండి.

ఇట్లు,

వి. నారాయణ నాయర్, ప్రొప్రయిటరు.

కొనేటప్పుడు ట్రేడు మార్కు గమనింపుడు
జామ్ ఆయిల్
విషిధరకముల నొప్పులకును, బాధలకును.
అన్నిచోట్ల అమ్మబడును.
అమర్‌చెంద్.శోభాచెంద్ P.T. మదరాసు.

అమృతాంజనంవారి

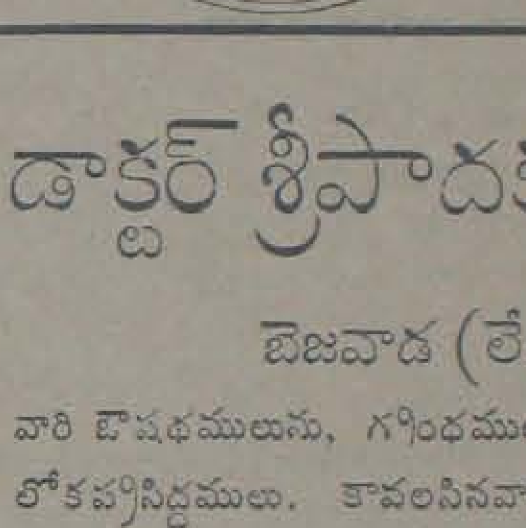

తామర మందు

సకల విధములైన చర్మవ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు, బొంబాయి

డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

బెజవాడ (లేక) రాజమండ్రి.

వారి ఔషధములను, గ్రంధములను, అనుభూత ఔషధములను, లోకప్రసిద్ధములు. కావలసినవారు వారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. మరియు వారిస్టాకిస్టుల అందరివద్దనుకూడ లభింపగలవు.

మునిపుంగవుని మహామహిమ.

రు 5000 బహుమతి

24 ఘంటలలో మీరు యౌవనులు కావచ్చును.

"గోల్డక్ పిల్సు" ఆశ్చర్యకరమైన శాస్త్రపరిశోధన. దీనిని సేవింప మొదలుపెట్టిన 24 గంటలలోనే 15 సం॥ల చిన్నవారగుదురు. ఐశ్వర్యమును కలిగించును. దేహదార్ఢ్యము, శక్తి ఏర్పడును. నీరసము, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రపట్టకుండుట, మానసిక శారీరక బలహీనత మున్నగువాటివలన బాధపడుచుండిన మీకు క్రొత్తి ఆశవున్నది. ప్రసిద్ధిగాంచిన యీమందు మీకు యౌవన పటుత్వమునిచ్చును. దీని అమృత ప్రభావమును స్వెట్జర్లండులో మొక్కలపైనను, చెట్లపైనను వాడిచూచిరి. వాడినఆకులు గూడ మళ్లీ మామూలురంగునువచ్చినవి. దీనిని సేవించిన ముఖలావణ్యము అవయవసౌష్ఠవము నాటికి నూరు రెట్లధికమగును. వెంటనే "గోల్డక్ పిల్సు" సేవింప మొదలిడుడు. మందు సేవించుటకు ముందు మీ తూనికచూచి తర్వాత వారముతాళి తేడా గమనించండి.

హెచ్చరిక:- మా అద్భుతపరిశోధనలో ప్రభావములేదని ఋజువుచేయు యెవరికైనను రు 5000 లు రొక్కము బహుమతి యొసంగబడును. స్త్రీ పురుషుల ప్రేమ విజృంభించుటకు యింతకంటె వేరెవ్వి లేవు.

30 దినాల సీసా 5-0-0
15 దినాలు ,, 3-0-0

డా॥ ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోలు.

రష్యా:-

డాన్ నది తూర్పు తిరుగుడువద్ద స్టాలిన్ గ్రాడుకు పడమర 65 మైళ్లలో జరుగుతున్న యుద్ధం రష్యన్ తీవ్రప్రతిఘటనతో డాన్ నది వడమాటొడ్డున్నే నిలిచియున్నది. డాన్ నదిని అప్రతిహతంగా దాటితే జర్మన్ సైన్యాన్ని స్టాలిన్ గ్రాడుకు పోకుండా నిలపడం దుస్సాధ్యం. అందుకనే అక్కడ నదిని దాటిరాకుండానే రష్యనులు మహాఘోరయుద్ధం చేసి జర్మన్ వాహినిని నిలబెట్టియున్నారు.

కాని క్లెట్స్‌క్యాయాకు ఉత్తరంగా ఒకచోటను, కాలాచ్ కు చాలా దక్షిణంగా ఒకచోటను నదినిదాటిన జర్మన్ సైన్యాలు రెండుప్రక్కల నుండి అడకత్తెర వ్యూహంగా స్టాలిన్ గ్రాడు వైపుకు తోసుకొనిపోతున్నవి. కాని ఒకప్రక్క 75 మైళ్లు, మరొకప్రక్క 100 మైళ్లలో రష్యనులు ప్రతిఘటించుచున్నారు. కావున స్టాలిన్ గ్రాడుకు ప్రమాదం ౧౦౦ మైళ్లలో ఉన్న దన్నమాట.

డాన్ నదికి దక్షిణప్రక్క దాటిన సైన్యం స్టాలిన్ గ్రాడ్ నుండి క్రాస్నోడర్ వైపుపోవు రైల్వేలైనులో స్టాలిన్ గ్రాడ్‌కు 100 మైళ్లలో కోటిల్నికోవ్ అనే రైల్వేస్టేషన్ వద్ద సంగ్రామం జరుగుతున్నది. ఈ స్టేషన్ పట్టుకున్నామనికూడా జర్మన్ ప్రకటన. ఇక్కడనుండి జర్మన్ వ్యూహం రెండుప్రక్కల సాగవచ్చును. ఇక్కడకు ఈశాన్యంగా 100 మైళ్లలో వుండే స్టాలిన్ గ్రాడువైపుకు, ఆగ్నేయంగా 200 మైళ్లలోవుండే అస్ట్రాఖాన్ వైపుకు సాగవచ్చును. ఏది సాగినా, ఉత్తర దక్షిణరష్యాలను వేరుచేయడానికి సాధ్యమౌతుంది కాని అస్ట్రాఖాన్ చేజిక్కితే పెట్రోలు ఎగుమతికూడా నిల్చిపోతుంది. అక్కడనుండి దక్షిణంగా కాస్పియన్ సముద్రము వైపు క్నేపోయి కాకసస్ పర్వతాలవరకు ఆక్రమించవచ్చును. ఉత్తర కాకసస్‌లోని సైన్యం అర్మవీర్ రైల్వేలైను వెంబడి తూర్పుగా కాస్పియన్ సముద్రంవరకుపోయిన ఇదొక కత్తిరవ్యూహమగును. దీనిమధ్యగల రష్యాసైన్యాన్నంతా నమరూడచవచ్చును. కోటిల్నికోవ్ నుండి ఈశాన్యం స్టాలిన్ గ్రాడ్ వైపుకు, క్లెట్స్కాయానుండి ఆగ్నేయంగా స్టాలిన్ గ్రాడ్ వైపుకు రెండు కలిసినచో ఇదొక కత్తిరవ్యూహం మధ్యలో అపార రష్యా బలమంతా కేంద్రీకరించబడియున్నది. అదంతా జర్మన్ చిక్కిపోగలదు. కావున జర్మన్ సైన్యాలు ఈరెండు అడకత్తెర వ్యూహాలను మనమ్మలోకెట్టుకొని దాడిచరుపుతున్నవి. కాని రష్యాబలమంతా స్టాలిన్ గ్రాడ్‌కు మూడు వైపులా కేంద్రీకరించి పోరాడుతున్నది.

ఉత్తరకాకసస్‌లో ఆర్మవీర్ రైల్వేజంక్షన్ వద్ద పోరాటం సాగుతున్నది. ఇది రాస్టావునుండి కాస్పియన్ సముద్రపు ప్రాంతంపోవు రైల్వేలైనులో రాస్టావుకు దక్షిణంగా షుమారు 150 మైళ్లలో వుంది. ఈ ఆర్మవీర్‌కు నైరుతిమూల సమీపంలోవుండే మైకాప్‌ను జర్మనులు ఆక్రమించుకున్నారు. ఇచ్చట విస్తారమగు పెట్రోలుగనులు గలవు. ఇవి క్రమబద్ధకంగా జర్మన్ చేతులలో పడిన క్రాస్నోడర్ పట్టణాన్నికూడా ఆక్రమించుకున్నామంటున్నారు. అయితే నల్లసముద్రపు వైపుకూడా నెట్టుకొస్తున్నా రన్నమాట.

క్రిమియాలో నావా కేంద్రమైన సెవాస్టపోల్ పడిపోయినతర్వాత నల్లసముద్రపు తూర్పు తీరపుపట్టణాలైన నోవోరోసిస్క్, బాటూం, నావా కేంద్రాలలో రష్యా నావాదళం ఉంటున్నది. క్రాస్నోడార్ జర్మన్ చేతిలో పడ్డందున అక్కడకు పశ్చిమాన 75 మైళ్లలోవుండే నోవోరోసిస్క్‌కు ప్రమాదం హెచ్చింది. ఇదిపడిపోతే రష్యా నావాదళానికి మంచిదెబ్బ. కాని ఇంకా చిన్నచిన్న నావాకేంద్రాలు, పెద్దదైన బాటూం నావాకేంద్రం వున్నవి లెండి. బాటూం నావాశ్రయం మాత్రం దక్షిణ కాకసస్ స్వాధీనమయ్యే వరకు భరవాలేదు. కాని నోవోరోసిస్క్ నుండి, కిమియానుండి నల్లసముద్రంద్వారా దక్షిణ కాకసస్‌లో ప్రవేశించెట్టయితే మాత్రం బాటూం నావాశ్రయానికికూడా తక్షణం ఉపద్రవమే వుంటుంది.

మొత్తానికి రష్యాలో నాజీ సేన్ నట్టంవైపు యుద్ధంమాత్రమే రష్యాకు విజయవంతంగా వుంది. డాన్ నది తూర్పు తిరుగుడులో రష్యా ప్రతిఘటన తీవ్రంగా వుంది. తక్కినచోట్ల జర్మన్ పురోగమనమే సాగుతున్నది. వెంటనే యూరపులో రెండోరంగం హిట్లరుకు కల్పించకపోతే రష్యా యోగ్యంగా ఎంతకాలం నిలవగలదు అనేది ముఖ్యప్రశ్నగావుంది.

జపాన్:-

రష్యాకు తూర్పున సైబీరియా ప్రాంతంలో మంచూరియాసరిహద్దున 10 లక్షలసైన్యం, వెయ్యి విమానాలు జపాన్ చేర్చిపెట్టివుంది. ఇక్కడ జపాన్ రష్యాకు ద్వితీయరంగం కల్పిస్తుందనే ఆశే వృథా భాగావుంది. కాని మొన్న బ్రిటన్‌లో రష్యాకేమవుతున్న సంధిలో జపాను మీదను రష్యా ద్వితీయరంగాన్ని కల్పించేవిధ్యాటున్న దేమోనని భయం జపాన్‌కు, శత్రుకూటమితో జపాన్ కేమవుతున్న సంధిలో జపాను రష్యామీద రెండోరంగం కల్పిస్తుందేమోనని భయం రష్యాకు బాధిస్తున్నవి. ఈ పరస్పర భయాలతో రష్యా తూర్పుదిక్కున రష్యా, జపాన్, రెండుదేశాలు తీవ్రయుద్ధసన్నాహాలు చేస్తున్నవి.

అల్యూషన్ దీవులలో, కిస్కా దీవిని జపాన్ స్వాధీనపెట్టుకొని 10 వేల సైన్యాన్నికూడ చేర్చి నావాకేంద్రంగా చేస్తున్నది. నేడుదీనిపైకి అమెరికా దాడి సాగిస్తున్నది.

ఆస్ట్రేలియాకు ఈశాన్యమునవున్న సోలిమన్ దీవులను జపాన్ నుండి తిరిగా తాము స్వాధీనము చేసుకొనుటకు అమెరికా, బ్రిటను, ఆస్ట్రేలియాలు కలిసి నావా, విమానములతో తీవ్ర దండయాత్ర సాగించినవి. ఈదాడి మిత్రమండలికి అనుకూలంగా ఉన్నదనివార్త.

ఈజిప్టు:-

ఇక్కడ చెప్పదగ్గ విశేషమేమీలేదు. అల్ అల్ మెన్ ‌థంకు దగ్గర రెండుఉద్దీలు కూర్చునివున్నవి. మనవారు శత్రుస్వాధీన ప్రాంతాలమీద అప్పుడప్పుడు దాడులు సాగిస్తున్నారు.

— —

హరిశ్చంద్ర

పూనా కేమాతేన వాళ్ల మేనేజింగ్ కమిటీ నే 9 వ తేదీనాడు యీనాటకాన్ని ఆడించిరి. అర్జునరావు, ఘోరిపాటిరావు, నాగరాజంచేతి, రాంచంద్రరావు, మల్హారరావు జి. పి. చేతి, బుచ్చెంద్ర నాటిలీల—

విశ్వామిత్రుని కల్పడం యిత్యాదిముఖ్యాంశాలు కత్తిరించబడినాయి రంగంమంది. ఆడుగడుక్కు హరిశ్చంద్రుని ముఖతా అబద్ధమాడించు కోవ్యాని కగుని ప్రయత్నాలు పురాణక్రమంలవతే సాగిపోయిన యదార్థరంగా. విశ్వామిత్రుని వేషకంబ ప్రవేశంతో నాటకం ప్రారంభమైంది. అవినవృత్తి పకడము, నలోభగేలి, భూకంభోతకాలాలను బ్రష్టులకేసిహ కష్టదేవనగబడిరెరు. భోగిణి మాత్రం అన్ని అంగాలు శొబ్బరిపాళెన్ని ప్రమ్మాగంచిన ముఖం Horyzontal కు 45 డిగ్రీలలో ఉంచినది. మాటలలోని భావాలకు, ముఖలక్షణాలకు ఏర్పర్పుమ్ముకొను ఏలాటి సంబంధ బాంధవ్యాలు వున్నట్లు అగుపించలేదు. యిబ్బనాక్లైనందున కాకోలు అన్నీ బల్లగా కేళ్తున్నవి. హరిశ్చంద్రుని కాలదన్నునప్పుడు Balance తప్పి పడితాడా యని తనముఖాలు ధియపడ్డవి. హరిశ్చంద్రునిచేత ఒక్క అబద్ధమాడించడమే విశ్వామిత్రుని ప్రతిజ్ఞ. కృషి. అనిగా చేళ్ళుండాలి. కావున కోపము వశిష్ఠునిమీద, హరిశ్చంద్రునిమీద చ యు ప ం చ వ వహాపాలి.

నక్షత్రకుడు:—ఇతడు గురుకార్యంమీద హరిశ్చంద్రుని దిక్కు ద్విక్రికిలక్క అబద్ధమాడించడానికవచ్చిన మాయావిగాని హాస్యగాడుగాడు. గురుభక్తి కార్యం.సంధ్యావందనంగూడ రాదను సంవత్సరంలో 'ధిద్రం! Strike చేస్తాను, అన్నట్లుండినది. ఏ వేళ గురువు అరచినా, నిష్కర్షాగాడా కొంతకాదిండుకొనాలేవా? అప్పటికిగాని గురువుకు దగ్గ నిమ్మఉవిపించుకోడు కాబోలు? పలుగుర్లో తిరగ చేర్చిన, అధిక్యాన్ని కోర చేర్చిన, నటకులు సంగతి, సంభాషణలు, భావాభిశాలు తెలీనవి బజారురకంగా సంచరిస్తే ఎట్లా?

హరిశ్చంద్రుడు పశ్చాత్తాపోయినా ఉన్నదున్నట్లు 'బుచ' తిప్పుకుండామాత్రం ఒప్పుకెప్పగలిగిన గొప్ప మహాసరుకు వనిపించాడు. కేవంగూడా రాగాలే చేసుకొన్నాడు లెండి!

"మా యుండరిపూజలు నాకేలా" అన్నా చంద్రమతి మాత్రం పరవాలేదు. రాగావున్నట్లే-

యితరులు అంతమాత్రమన్నా చేయలేకపోతే యిక నాటక మెక్కడిది మహాశయా!

—ప్రేక్షకుడు.

—

కుమ్మరి మొల్ల

—కుమ్మల శీతారామమూర్తి చౌదరి
ఉభయభాషా ప్రవీణ

మల్లెలుపూచెనో! మలయమండల మారుతశాలకలు ల
లల్లనవీచెనో! చవులకాక్రయమై మకరందవాహినుల్
వెల్లువలయ్యెనో! తెలుగులేమ కపూర్వయశంబొసంగుచున్
నెల్లరిమొల్ల రామధరణీపతి పుణ్యచరిత్రపల్కినన్.

కుమ్మరిపిల్లవంటు పలుకుంజవరాలికి నీకు బాంధవం
బెమ్మెయినచ్చె? నీకు జడువెవ్వడుచెప్పె? సుధారసాసిధా
సమ్మగు సమ్మహాపురుషనాయము చెప్పెదవేని హృద్యప
ద్యమ్ములలోసగి వానికతానుతి సల్పుదువమ్మ! సోదరీ!

తెలుగుల నోముపంటయగు తిక్కనకావ్యము కాటియూసు పై
వోలుత లిఖంచు భాగ్యమును దోచిన వ్రాయసగాని కోవలో
మొలచిన మొక్కవా? చరితమున్ వినిపింపుము యిట్లుగానివో
గెలుగునెపకు సింగసనకమ్ముగ గబ్బముగూర్చు నేరుపుల్.

చూచినయంతనే చదువవచ్చిన యంతనె యర్థభావముల్
పూచిఫలించునేని యది సహో! సుకవి స్పందంబు నందిగా
నోచిన నీతియం చతిమనోహర శక్తి వచించి నీప్రతి
ష్ఠాచరణాంబుసాన్నికము కూర్చుదు నల్పితి కింతియుష్మనే!

కొత్త ఉద్యమానికి సంబంధించిన వార్తలు.

పత్రికలవారికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన బిగింపులు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘం ఆమోదించిన కొత్త ప్రజాఉద్యమానికి సంబంధించు ఏ వార్తలనుగాని, అవ్యవస్యము కనుకయై ప్రభుత్వం తీసుకొనే చర్యలనుగాని, ప్రచురించే విషయంలో, ప్రింటరూ, పబ్లిషరూ, ఎడిటరూ ఈక్రింది నియమాలను పాటించాలని డిఫెన్సు చట్టంక్రింద ఉత్తర్వు కేంద్రప్రభుత్వం జారీచేసింది. ఉద్యమంలో పాల్గొనేవారి ఉపన్యాసాలు, ప్రకటనలు అట్టి వార్తలుగానే పరిగణింపబడుతాయి. [illegible] కారపత్రాలనుంచి వెలువడునట్టియూ, [illegible] పిడియేశిడ్ ప్రెస్, పీరియాంట్ ప్రె[illegible] ప్రెస్సు పంపునట్టియూ, (8) [illegible] పత్రికల విలేఖరులుగా [illegible] పంపునట్టియూ వార్త[illegible] వా. ఇతరవార్తలప్ర[illegible]